

Speciālizdevums

Ceturtdiena, 2018. gada 22. februāris, Nr. 4 (536) | Abonēšana 25628748, 67096393, e-pasts redakcija@izglitiba-kultura.lv

www.izglitiba-kultura.lv

IZGLĪTĪBA & KULTŪRA

Cena
2,83 EUR

CEĻVEDIS IZGLĪTĪBĀ

VALMIERAS TEHNIKUMS

Mācies un dzīvo Valmierā

Jaunums!!! Programmēšanas tehniķis

Jaunums!!! Viesmīlis

Jaunums!!! Mašīnbūves tehniķis

Mehatronisku sistēmu tehniķis

Loģistikas darbinieks

Grāmatvedis

Ēdināšanas pakalpojumu speciālists

Pārtikas produktu ražošanas tehniķis

Tekstiliju ražošanas speciālists

RANKAS TERITORIĀLĀ STRUKTŪRVIENĪBA

Mācies un dzīvo Rankā

Būvizrādājumu galdnieks

(pēc 9. klases, mācības 4 gadus)

Meža mašīnu operators

(pēc 9. klases, mācības 4 gadus)

Pavārs (pēc 9. klases, mācības 3 gadus)

Pavāra palīgs (pēc 8. klases, mācības 2 gadus)

Galdnieka palīgs (pēc 8. klases, mācības 2 gadus)

UZŅEMŠANA

No 11. jūnija līdz 13. augustam

Darba dienās: plkst. 9.00–15.00

Valmierā, Vadu ielā 3, un Rankā

IEGUVUMI

iegūsti darba tirgū pieprasītu profesiju

Mācībās un sadzīvē izmanto jaunākās tehnoloģijas

Saņem stipendiju

Mācies jaunā un modernā skolā

Dzīvo mājīgā dienesta viesnīcā

Dodies praksē uz dažādām Eiropas valstīm

Apmeklē sporta un interešu izglītības pulciņus

Pusdieno skolas mācību restorānā

Darbojies audzēkņu pašpārvaldē

Veido pats savu mācību uzņēmumu

KONTAKTINFORMĀCIJA

 Tālr. 64232155

 www.valmierastehnikums.lv

 Valmieras tehnikums

 PIKC "Valmieras tehnikums"

Skatāma Baltijas valstu skolu jaunatnes deju svētku izstāde „EST-LAT-LIT”

FOTO: Daiga Kļānska

Ogres novada kultūras centrā 9. februārī atklāja Baltijas valstu skolu jaunatnes deju svētkiem veltītu izstādi, kuras idejas autors un sagatavotājs ir Igaunijas Deju svētku muzejs.

IK DAIGA KĻĀNSKA

Ogres novada kultūras centrā 9. februārī atklāja Baltijas valstu skolu jaunatnes deju svētkiem veltītu izstādi, kuras idejas autors un sagatavotājs ir Igaunijas Deju svētku muzejs (*Tantsupeomuseum MTÜ*). Izstādes sadarbības partneri ir Latvijas un Lietuvas skolu jaunatnes deju svētku organizatori. Izstādes ekspozīcijā katras valsts skolēnu deju svētku vēsture ir izkārtota sešos stendos, tos papildinot ar stendu par UNESCO pamatnostādnēm, jo 2003. gada 7. novembrī dziesmu un deju svētku tradīcija Igaunijā, Latvijā un Lietuvā tika atzīta par UNESCO cilvēces mantojuma meistardarbu. 2008. gadā šī tradīcija kopā ar citiem meistardarbiem tika iekļauta reprezentatīvajā cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Novērtējot ieguldīto darbu un atstājot nākamajām paaudzēm liecību par notikušajiem skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, 2017. gada 30. jūnijā XII Igaunijas skolēnu dziesmu un deju svētkos Igaunijas Deju svētku muzeja izstāžu teltī stadionā „Kalev” atklāja izstādi par Baltijas valstu skolu jaunatnes deju svētkiem. Igaunijas Deju svētku muzejs, sveicot Latviju un Lietuvu simtgadībā, izstādi dāvina saviem kaimiņiem.

Izstādi atklāja Igaunijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Tenis Nirks (*Tõnis Nirk*), kultūras ministre Dace Melbārde, Valsts izglītības un satura centra (VISC) Neformālās izglītības departamenta direktore Agra Bērziņa, VISC Neformālās izglītības departamenta interešu izglītības un audzināšanas darba no-

daļas vadītāja Astra Aukšmuksta, horeogrāfi, tautas deju pedagogi, viesi no Igaunijas, Ogres novada pašvaldības pārstāvji.

„Mūsu trīs Baltijas valstis vieno gan vēsturiskas, gan laikmetīgas kultūras saites. Mums ir kas tāds, ko katrs atsevišķi izcili darām kultūrā, izglītībā, zinātnē un citās jomās, bet ir arī, kas mūs vieno, – tā ir dziesmu un deju svētku tradīcija. Mums ir izveidota arī kopīga Baltijas Dziesmu un deju svētku tradīcijas komiteja. Man ir prieks, ka šai sadarbībai ir pievienojusies arī izstāde, kas ceļos no valsts uz valsti un ir veltīta skolu jaunatnes deju svētkiem. No tā, kā mēs veicam darbu ar jauniešiem, ir atkarīga arī dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanā nākotnē,” izstādes atklāšanā uzsvēra kultūras ministre D. Melbārde.

Svētki ļāva saglabāt nacionālo identitāti

Ilggadējā Latvijas Skolu jaunatnes deju svētku projekta vadītāja, deju kolektīvu vadītāja, horeogrāfe un Latvijas Skolu jaunatnes deju svētku ekspozīcijas veidotāja **Ilze Mažāne** stāsta, ka pati pirmo reizi svētku noskaņā iejutusies jau 1967. gadā, dziedot skolas kori, pēc tam bijusi aktīva svētku dalībniece, organizatore, vadītāja visos dziesmu un deju svētkos. Viņa atzīst, ka bijis interesanti uzrunāt svētku virsvadītājus, kā arī meklēt fotogrāfijas un citas liecības muzejos.

„Piemēram, 1922. gadā Rīgā notikuši Latvju jaunatnes svētki un par to patronu uzaicināts Krišjānis Barons. Saglabājusies arī fotogrāfija, kurā viņš redzams svētku dalībnieku priekšplānā. 1957. gadā visas Baltijas republikas vienojušās (parakstīts do-

kuments), ka notiks arī skolēnu dziesmu svētki un ka tie notiks ik pa trim vai četriem gadiem kādā no republikām, taču ideja diemžēl nezināmu iemeslu dēļ izplēnējusi. Igaņu kolēģi izvēlējās, kurus no sagatavotajiem materiāliem redzēs izstādes apmeklētāji, jo veidoja stilistiski vienotu koncepciju. Nevar noliegt, ka svētki ļāva mums – latviešiem, igauņiem un lietuviešiem – saglabāt savu nacionalitāti,” stāsta I. Mažāne. Joprojām īpaši aizkustinoši esot atcerēties, ka bērniem iemācīts noņemt cepuri un apstāties, kad atskan valsts himna. Kāda aizkavējusies deju kopa, skrienot uz Mežaparka estrādi un izdzirdot himnas skaņas, apstājusies, lai to godinātu. „Tas sniedz vislielāko gandarījumu – esam iemācījuši izjust lepnumu par savu valsti, himnu un citām būtiskām parādībām. Visa sākums ir jāmeklē ģimenē, tomēr ne visās tautas tradīcijas ir dziļas un apzinātas, tādēļ nenoliedzami sava loma ir skolai, interešu pulciņiem. Iespējams, kādā ģimenē nav tradīcija dziedāt tautasdziesmas, tad tās izdzirdēt un ar dziedāšanu aizrauties bērni var, tikai skolotāju iedvesmoti. Latvijā svētku organizatoriskā struktūra ir izveidota ļoti veiksmīgi – un arī tā ir tradīcija, kuru vajadzētu saglabāt,” uzsver I. Mažāne.

Speciāliste norāda, ka kaimiņi igauņi skaitliski ir mazāka tauta, tādēļ dziesmu svētkos – gan bērnu un jauniešu, gan pieaugušo – piedalās dažāda vecuma dalībnieki. Igaunijā atšķirībā no Latvijas ir nodibināti speciāli svētku fondi un biedrības, kas piedalās svētku organizēšanā.

Izstāde Ogres novada kultūras centrā būs apskatāma līdz 2018. gada 30. aprīlim. ■

NĀC MĀCĪTIES!

- ♦ **MADONAS VALSTS ĢIMNĀZIJA**
Valdemāra bulvāris 2A, Madona, LV-4801
www.madv.lv, mvg@madona.lv, tālr. 64807648
- ♦ **ERNSTA GLIKA ALŪKSNES VALSTS ĢIMNĀZIJA**
Glika iela 10, Alūksne, LV-4301
www.aluksne.edu.lv, avg@aluksne.lv, tālr. 64307101
- ♦ **BROCĒNU VIDUSSKOLA**
Ezera iela 6, Brocēni, LV-3851
www.brocenuvsk.lv, broceni.skola@broceni.lv, tālr. 63865805
- ♦ **RĪGAS MŪZIKAS INTERNĀTVIDUSSKOLA**
Kalnciema iela 160, Rīga, LV-1046
www.rmivs.lv, rmivs@riga.lv, tālr. 67612391
- ♦ **RĪGAS ITAS KOZAKĒVIČAS POĻU VIDUSSKOLA**
Nīcgales iela 15, Rīga, LV-1035
ikpvs@riga.lv, www.ikpvs.edu.lv, tālr. 67546740

Latvijas Privātskolu asociācija

Visplašākā vispārīzglītojošo izglītības programmu izvēle akreditētās privātās pirmskolās, sākumskolās, pamatskolās, vidusskolās, ģimnāzijās un tālmācības skolās

Jūsu ceļvedis privātskolas izvēlē • www.privatskolas.lv

RĪGAS CELTNIECĪBAS KOLEDŽA

**AKREDITĒTA AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE
AKREDITĒTAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS**

Gaiņa iela 3, Rīga, LV-1050, www.rck.lv • Studiju daļa: 67225530, studenti@rck.lv
Tālr. / fakss: 67229714, sekretare@rck.lv • Mācību daļa: 67211103, mac.d@rck.lv

I LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

(studiju ilgums – 3 gadi, uzņem ar vidējo vai vidējo profesionālo izglītību; ir budžeta vietas)

Dokumentu pieņemšana – no 2018. gada 2. jūlija līdz 13. jūlijam.

▲ BŪVZINĪBAS	Kvalifikācija	Būvdarbu vadītājs
▲ INŽENIERSISTĒMAS	Kvalifikācija	Inženierkomunikāciju būvdarbu vadītājs
▲ ARHITEKTŪRA	Kvalifikācija	Arhitekta palīgs
▲ RESTAURĀCIJA	Kvalifikācija	Restaurators

Jāiesniedz: izglītības dokumenta kopija, centralizēto eksāmenu sertifikātu kopijas; pasas vai ID kartes kopija; 4 fotogrāfijas (3 × 4 cm); iesniedzot dokumentu kopijas, jāuzrāda oriģināli.

Ieskaitīšanas kritēriji: sekmīgs vērtējums visos mācību priekšmetos, centralizēto eksāmenu rezultāti matemātikā un svešvalodā studiju programmās „Būvzinības”, „Inženiersistēmas”, „Arhitektūra”, latviešu valodā un svešvalodā studiju programmā „Restaurācija”; studiju programmā „Arhitektūra” jākārto iestāšanās eksāmens zīmēšanā.

Dienas un vakara nodaļas; koledžai ir dienesta viesnīca.

PROFESIONĀLĀ VIDĒJĀ IZGLĪTĪBA

(mācību ilgums – 4 gadi, uzņem ar pamatizglītību)

Dokumentu pieņemšana – no 2018. gada 4. jūnija līdz 4. jūlijam.

▲ BŪVNICĪBA	Kvalifikācija	Ēku būvtehniķis
▲ ARHITEKTŪRA	Kvalifikācija	Arhitektūras tehniķis
▲ SILTUMA, GĀZES UN ŪDENS TEHNOLÓGIJA	Kvalifikācija	Inženierkomunikāciju tehniķis
▲ BŪVDARBI	Kvalifikācija	Apdares darbu tehniķis
▲ BŪVDARBI	Kvalifikācija	Namdaris
▲ RESTAURĀCIJA	Kvalifikācija	Restauratora asistents

Jāiesniedz: izglītības dokumenta un pasas kopija, uzrādot oriģinālus; ģimenes ārsta izziņa; 4 fotogrāfijas (3 × 4 cm); iesniegums ar vecāku parakstu.

Ieskaitīšanas kritēriji: uzņem, vērtējot matemātikas un latviešu valodas eksāmenu atzīmes, ķīmijas, fizikas un 1. svešvalodas gada vērtējumu; arhitektūras specialitātē jākārto iestāšanās eksāmens zīmēšanā. Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju.

ATVĒRTO DURVJU DIENA – 2018. gada 24. martā plkst. 10.00–13.00
INFORMĀCIJAS DIENAS – 2018. gada 11. aprīlī un 16. maijā

IZGLĪTĪBA KULTŪRA

Laikraksts „Skolotāju Avīze”
iznāk kopš 1948. gada 1. janvāra,
kopš 1990. gada 1. janvāra –
ar nosaukumu „Izglītība”,
kopš 1994. gada 6. janvāra – ar
nosaukumu „Izglītība un Kultūra”.

Nedēļas laikraksts
„Izglītība un Kultūra”
Izdevējs:
SIA „AB konsultants”
Vienotais reģistrācijas
numurs: 40103361805
Latvijas Republikas UR
masu informācijas līdzekļa
reģ. apl. Nr. 000701313

Redakcijas adrese:
Dzirnavu iela 21 Rīgā, LV-1010
Tālr.: 67096393,
e-pasts: redakcija@izglitiba-kultura.lv
www.izglitiba-kultura.lv
Galvenā redaktore:
Daiga Kļānska
Tālr.: 29 808301

e-pasts: daiga.klanska@izglitiba-kultura.lv
Reklāma un mārketing:
e-pasts: reklama@izglitiba-kultura.lv
Tālr.: 25628748, 67096393
Literārā redaktore: Zigrīda Purvīce
e-pasts: redakcija@izglitiba-kultura.lv
Datorgrāfiķe: Linda Prātniece
e-pasts: redakcija@izglitiba-kultura.lv

Iespiests tipogrāfijā „Mūkusala”.
Tirāža: 2000.
Abonēšanas indekss: 1092

Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā
atsauce uz „Izglītību un Kultūru” obligāta.
Publikācijās paustais viedoklis ne vienmēr
atspoguļo redakcijas viedokli.

Kas ietekmē cilvēka izvēli un rīcību

IK ILZE BRINKMANE

Cilvēks mainīgajā pasaulē – šāda doma caurvija Latvijas Universitātes (LU) 76. starptautisko zinātnisko konferenci „Cilvēks un tehnoloģijas, izglītības kvalitāte”. Tas nav attālināti, ja analizējam notiekošo ar mūsu bērniem un jauniešiem, viņu vecākiem un skolotājiem.

Zema līmeņa pilsoniskā izglītība

Konferences plenārsēdē LU pētniece **Ireta Čekse** iepazīstina ar starptautiskā pilsoniskās izglītības pētījuma (ICCS 2016) rezultātiem. Analizējot aptaujas datus, pētniece secina, ka, salīdzinot ar Baltijas reģiona un Eiropas Savienības (ES) valstīm, Latvijas skolēnu attieksme pret pilsoniskās identitātes jautājumiem un iesaistīšanās to risināšanā ir zema. Viņasprāt, mainīt kaut ko

FOTO: Andris Bērziņš

Ireta Čekse.

“Ir jāizglīto arī vecāki, jo interneta atkarību veicina arī negatīva un nekonsekventa audzināšana.

uz labu nedrīkst uzticēt tikai sociālo zinību skolotājiem – ir jāiesaistās visiem skolotājiem, kā arī sabiedrībai.

Uz jautājumu, kādu redz Latvijas nākotni pēc dažiem desmitiem gadu, 28 % respondentu atbild, ka Latvija kā valsts vairs nepastāvēs, 18 % latviski un 20 % krieviski runājošo netic neatkarīgas Latvijas valsts pastāvēšanai.

Jautājumā par uzticēšanos institūcijām un sabiedrībai atbildes ir šādas: Latvijas valdībai uzticas 58 % latviski un 65 % krieviski runājošo, Saeimai – attiecīgi 41 un 59 %, tiesām – 74 un 64 %, politiskajām partijām – 37 un 46 %, cilvēkiem vispār – 48 un 43 % (vidēji valstī – 47 %), plašsaziņas līdzekļiem – 57 un 33 %, sociālajiem tīkliem – 49 un 43 %. Laukos plašsaziņas līdzekļiem uzticas vairāk – 58 %, arī sociālajiem tīkliem – 53 %, mazāka uzticēšanās ir lielajās pilsētās – 44 un 43 %.

Kas skolēnos, sarunājoties ar kādu par Latviju, raisa lepnumu? 64 % ir atbildējuši, ka daba, tad seko lepnums par sporta sasnie-

FOTO: Andris Bērziņš

Sandra Sebre.

gumiem un kultūras mantojumu – tautasdziesmām.

Ja bērnu un jauniešu uzticība sabiedrībai nav pārāk augsta, kam viņi uzticas?

Internetā ierautā jaunatne

LU profesore **Sandra Sebre** kopā ar kolēģiem Aniku Miltuži un Mihailu Limonovu pieļauj, ka tehnoloģijas ne tikai dara brīnumus labā nozīmē, bet ir jau radījušas problemātiskas interneta lietošanas sekas – interneta atkarību. „Rodas arvien lielākas grūtības būt sabiedrībā klātienē, rodas pārlicība, ka internetā draugi ir uzticamāki un šajā vidē var labāk atrisināt problēmas. Skolēni skolā ierodas ļoti noguruši, jo naktī ilgi sērfojuši internetā,” stāsta psiholoģijas doktore S. Sebre. Viņa skaidro, ka ir vērojama pārņemība („es visu laiku par to domāju”), nespēja atteikties („pavadu arvien vairāk laika”), abstinences simptomi („ja netieku internetā, esmu nemierīgs, īgns”) un attiecību problēmas. Arvien vairāk jauniešu ir pazemināts pašvērtējums, vientulība, depresija. Datorspēļu atkarība rada seksuālas raizes, depresiju, agresiju, trauk-

“Rodas arvien lielākas grūtības būt sabiedrībā klātienē, rodas pārlicība, ka internetā draugi ir uzticamāki un šajā vidē var labāk atrisināt problēmas. Skolēni skolā ierodas ļoti noguruši, jo naktī ilgi sērfojuši internetā.

smi. Psihologe norāda, ka tiek traucētas neirobioloģiskās funkcijas: bērni ir impulsīvi, kļūst garlaikoti, ja ir jāmacās, jāpilda mājasdarbi, viņiem ir nepieciešama stimulācija, bet internetā uzreiz gūst labumu, piemēram, punktus spēlē. Interneta atkarības iespējama rodas lēmumu pieņemšanas traucējumi un grūtības kontrolēt savu uzvedību.

Ir vērojama disociācija – psiholoģiska aizsargreakcija pret nepatīkamām emocijām. Notiek emociju un domu saskaldīšana („es jutos, it kā es neesmu savā ķermenī”, „es iedomājos, ka esmu kaut kur citur”). Cilvēks attālinās no savām emocijām, īpaši no nepatīkamajām.

Aptaujātie 307 pusaudži 13–19 gadu vecumā no dažādiem Latvijas reģioniem atzīst, ka, esot tiešaistē, nav jādoma par grūtībām saistībā ar skolas uzdevumiem. Speciāliste ir pārliecināta, ka ir jāizglīto arī vecāki, jo interneta atkarību veicina arī negatīva un nekonsekventa audzināšana. ■

legūsti profesionālo izglītību un esi konkurētspējīgs darba tirgū! JELGAVAS AMATU VIDUSSKOLA piedāvā apgūt akreditētas mācību programmas

Ar pamatizglītību, mācību ilgums – 4 gadi:

- ◆ maizes un miltu konditorejas izstrādājumu speciālists,
- ◆ tērpu stila speciālists, ◆ mazumtirdzniecības komercdarbinieks,
- ◆ datorizētās ciparu vadības (CNC) metālapstrādes darbgaldu iestatītājs,
- ◆ grāmatvedis.

Ar pamatizglītību, mācību ilgums – 3 gadi:

- ◆ konditors, ◆ pavārs, ◆ frizieris.
- Pēc 7. klases, mācību ilgums – 3 gadi: montāžas darbu atslēdznieks.
Pēc 8. klases, mācību ilgums – 2 gadi: pavāra palīgs.

Ar vispārējo vidējo izglītību, mācību ilgums – 1,5 gadi:

- ◆ viesmīlis,
- ◆ datorizētās ciparu vadības (CNC) metālapstrādes darbgaldu iestatītājs,
- ◆ grāmatvedis,
- ◆ apģērba modelēšanas un konstruēšanas speciālists.

Ar vispārējo vidējo izglītību, mācību ilgums – 1 gads:

- ◆ frizieris, ◆ vizāžists.

Ar pamatizglītību, ar 17 gadu vecumu, mācību ilgums – 1 gads:

- ◆ pavārs, ◆ šuvējs, ◆ konditors, ◆ atslēdznieks, ◆ virpotājs,
- ◆ frēzētājs, ◆ frizieris, ◆ lokmetinātājs (MAG).

Akadēmijas iela 25,
Jelgava, LV-3001.
Tālr. 63020305, 63026175
www.javs.lv

E-pasts: avsk@izglitiba.jelgava.lv

Rīgas 1. medicīnas koledža www.rmk1.lv

1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība

- Ārstniecība, kvalifikācija – ārsta palīgs (3 g.)
- Ārstniecība, kvalifikācija – vecmāte (3 g.)
- Māšzinības, kvalifikācija – māsa (3 g.)
- Farmācija, kvalifikācija – farmaceita asistents (2,5 g.)

Profesionālā vidējā izglītība

- Zobārstniecība, kvalifikācija – zobu tehniķis (2,5 g.)
- Zobārstniecība, kvalifikācija – zobārstniecības māsa (2 g.)

Arodizglītība

- Zobārstniecība, kvalifikācija – zobārsta asistents (1 g.)
- Māšzinības, kvalifikācija – māsas palīgs (1 g.)
- Sociālā aprūpe, kvalifikācija – aprūpētājs (1 g.)

VALSTS SIA PIK

RĪGAS TŪRISMA UN RADOŠĀS INDUSTRIJAS TEHNĪKUMS

Nāc mācīties pieprasītās profesijās tādās jomās kā:

- ēdināšana;
- pārtikas produktu ražošana;
- viesmīlība;
- tūrisms un komerczinības;
- stils un mode;
- skaistumkopšana;
- interjera dizains.

Valsts budžeta finansētas vietas pēc 9. klases

Mācības ir bez maksas. Stipendija – līdz 150 EUR

Moderna dienesta viesnīca. Iespēja praktizēties ārzemēs

Nīcgales iela 26, Marijas iela 4, A. Deglava iela 41A, Rīga; Sporta iela 1, Preiļi

Tālr. 67575580; e-pasts: rtrit@rtrit.lv; www.rtrit.lv

„Facebook”, „Instagram”: RīgasTRIT

Par lekcijām, klausīšanos un to, ko īsti gribam pateikt

FOTO: no personiskā arhīva

„Šajos turbulences laikos tik ļoti ir nepieciešams klausīties un domāt. Pašam un ar savu galvu,” atgādina Aija Tūna.

IK AIJA TŪNA

Speciāli „Izglītībai un Kultūrai”

Tumšā un aukstā pirmdienas vakarā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē daudzas vietas aizpildījuši dažāda vecuma cilvēki, viņu vidū daudzi jaunieši, lai būtu klāt ne kādā krāšņā koncertā vai provokatīvi aizraujošā izrādē, bet lekcijā, kas pieteikta kā „nīgras pārdomas par tēmu, vai pasaule kļūs par labāku vietu, ja reklāma pārstās būt reklāma”. Pieredzējušais radošais direktors Vairis Strazds, kurš reklāmas jomā darbojies vairāk nekā 20 gadus un tika pieteikts kā cilvēks, kurš stāsta tikai tos stāstus, kuriem pats tic, savā atturīgi harismātiskajā veidā piedāvāja lekciju „Cēli nodomi, slikta reklāma”.

Īpaši pieminu šo notikumu ne tikai tāpēc, ka V. Strazda teiktais ikvienam varēja radīt ierosmi domām par mūsdienu pasaulē notiekošajiem procesiem un mūsu pašu vietu un lomu šajā izrādē, kas saucas dzīve 21. gadsimtā. Man bija jādama arī par jauniešu motivāciju kaut ko darīt vai nedarīt, kā arī visām tām diskusijām, kurās kaismīgi tiek apgalvots, ka mūsdienu

bērni un jaunieši negrib klausīties. Par to stundu plāniem, kurās reizes trīs jādala dažāda sastāva grupās un ik pa brīdīm jāķeras pie nākamā uzdevuma. Par to projektu pieteikumiem, kuros skolēniem veidotajās radošajās darbnīcās paredzēts 20 minūšu atvēlēt gleznošanai, 10 minūšu esejas rakstīšanai un – ček! – izpildīts. Vai tad tiešām tā top darbi? Vai šādā situācijā ir laiks domu izdomāt, kur nu vēl to ietvert konkrētās izpausmes formās? Varbūt mūsdienu bērni un jaunieši vairs neprot klausīties tāpēc, ka nomācošajā informācijas troksnī un notikumu gūzmā ir tik maz iespēju šo prasmī attīstīt un izbaudīt? Un šķiet, ka arī skola ne īpaši palīdz.

Varbūt mūsdienu bērni un jaunieši vairs neprot klausīties tāpēc, ka nomācošajā informācijas troksnī un notikumu gūzmā ir tik maz iespēju šo prasmī attīstīt un izbaudīt?

“Nenomētāt ar akmeņiem atšķirīgu viedokli, pat neizlasot to līdz galam. Nenocietināties tikai sava informācijas burbuļa drošībā. Tas ir tas, kas mums pašiem ir jāmācās ikdienas skrējienā, un tas ir tas, uz ko ar savu darbību un piemēru, ne moralizēšanu jāmudina mūsu bērni un skolēni.

Ir jāmācās klausīties – to teica arī V. Strazds, un tas attiecas uz visiem. Mums jāatceras, ka tas ir svarīgi, un jāmācās patiesi ieklausīties sarunas biedrā – skolēnā, kolēģī, tuviniekā; ieklausīties atšķirīgā viedoklī, savā iekšējā balsī un apkārt notiekošajās dabas un sabiedrības vibrācijās. Mums jāspēj saņemt un neskriet uz katru nākamo stimulu un izaicinājumu. Nepacelt katru nometu cimdu tikai tāpēc, ka „Facebook” vai „Twitter” vidē to ir tik viegli izdarīt. Nenomētāt ar akmeņiem atšķirīgu viedokli, pat neizlasot to līdz galam. Nenocietināties tikai sava informācijas burbuļa drošībā. Tas ir tas, kas mums pašiem ir jāmācās ikdienas skrējienā, un tas ir tas, uz ko ar savu darbību un piemēru, ne moralizēšanu jāmudina mūsu bērni un skolēni. Ne izglītojamie – priecājos, ka sabiedrībā atkal ir aktualizējusies diskusija par mācīšanās procesa dalībnieku nosaukumiem. Ja skolēns un skolotājs, bērns un pieaugušais, vairāki pieaugušie mācās cits no cita, tad nekas cits neatliek un ir jāmeklē jauni vārdi, kā šos spēles dalībniekus nosaukt.

Vēl viena doma par reklāmu, skolu un ziņām, ko paņemu no šā vakara, ir par to, ka, izrādās, aizvien pieprasītāka ir vēlme būt labam un veicināt pārmaiņas, kas padara labāku pasauli – turpat, blakus esošo, vai globālākās izpausmēs. Agrāk bija gana ar to, ka produkts ir jauns un der lietošanai, bet tagad ir svarīgi pateikt, ka tā lietotājs jutīsies labāk, ka uzlabosies viņa statuss un attiecības ar apkārtni un ka šīm pārmaiņām būs arī ilgtermiņa ietekme, ka labums būs ne tikai tūlītējs un īss, bet radīs ilgtermiņa ieguvumu. Kāpēc man liekas, ka līdzīgi

vajag domāt arī par pārmaiņām mācību procesā? Tas nozīmē, ka nepietiek ar labi sagatavotu stundas plānu, kurā ir izklāstīta „jaunā viela” un paredzēti uzdevumi skolēniem, bet tajā ir nepieciešams arī laiks un darbības personīgā nozīmīguma veidošanai, jauniešiem ielīkšanai lielajā bildē – savas izpratnes, mācību satura jomas un visas pasaules kontekstā.

Vai tas ir tas, ko sagaidām no skolas un vēlam – apzināti un neapzināti – saviem bērniem, – aizdomājos, arī lasot priekšā bilžu grāmatu. Ir jāatzīstas, ka, to darot, man ne reizi vien rodas nepārvarama vajadzība lasīt ne to, kas ir uzrakstīts, bet to, kā tas, manuprāt, varētu būt – gan lai valoda skanētu raitāk un, iespējams, skaistāk, gan lai saturs mazulim būtu saprotamāks un pārdzīvojams – īstāks. Šoreiz daudzsoļošā grāmata ar skaistajām ilustrācijām un nelielajiem tekstiem mani patiesi sarūgtināja.

Viss sākās ar to, ka pienāca laiks iet skolā, jāmācās lasīt un rakstīt, saskaitīt un atņemt un labi (pievērsiet uzmanību – ne pieklājīgi, bet labi) uzvesties. Un nākamais teikums: „Visiem mazuļiem patika mācīties, izņemot varduļēnu Viksi.” Ko gan tik ļaunu nodarīja mazais Viksis? Tik ļoti steidzās uz skolu, ka ļāva aizcirsties aiz sevis vārtiņiem, tik ļoti gribēja stundā palīdzēt skolotājai, ka nepamanīja klasesbiedru, tik ļoti gribēja darboties rotaļu laukumā, ka bija grūti gaidīt savu kārtu – kas no šā apliecina, ka Viksis „negribēja mācīties”? Kad nu pēc pāris lappusēm Viksis ir apguvis labās manieres un prasmes (kas ir visnotaļ vajadzīgi un noderīgi), draugi to atzinīgi no-

“Nepietiek ar labi sagatavotu stundas plānu, kurā ir izklāstīta „jaunā viela” un paredzēti uzdevumi skolēniem, bet tajā ir nepieciešams arī laiks un darbības personīgā nozīmīguma veidošanai, jauniešiem ielīkšanai lielajā bildē – savas izpratnes, mācību satura jomas un visas pasaules kontekstā.

“Izrādās, bērni ir ļoti labi klausītāji – pirms mēs viņiem neesam iemācījuši tādiem nebūt, tāpēc tik rūpīgi ir jāpiedomā, ko īsti vēlamies viņiem pateikt. Vai tur ir ziņa ne vien par praktiskām un pragmatiskām lietām, bet arī tas asniņš, no kura aug vēlme un spēks būt labākam pašam un veidot labāku pasauli ap sevi?

vērtē, sakot: „Skolotāja būs ļoti priecīga par to.” Un viņš pats? Un pārējie mazuļi? Lai piedod autori un izdevēji, bet, lasot šo grāmatu neskaitāmas reizes, kā jau tas bērniem patīk, mēs to krietni vien pārveidojām, priecājos par to, cik ļoti Viksim gribējās darboties, un to, kā viņš pamazām apguva prasmes sadarboties un dzīvot kopā ar citiem.

Bet kā ar tiem, kuri izlasa tikai uzrakstīto vārdu? Kādu vēstījumu šajā stāstā saklusa bērns, kādu – vecāki? Vai tiešām tik vieglu roku ļoti lielu cenšanos un pirmās neveiksmes drīkst nosaukt par nevēlēšanos mācīties? Vai tiešām svarīgākais ir tas, lai beigās skolotāja būtu apmierināta? Ja šos jautājumus nepārrunājam – kāds priekšstats veidojas bērna galvā? Vai pašiem pēc laika nebūs jābrīnās, kur viņš vai viņa ņēmusi tādu domu? Izrādās, bērni ir ļoti labi klausītāji – pirms mēs viņiem neesam iemācījuši tādiem nebūt, tāpēc tik rūpīgi ir jāpiedomā, ko īsti vēlamies viņiem pateikt. Vai tur ir ziņa ne vien par praktiskām un pragmatiskām lietām, bet arī tas asniņš, no kura aug vēlme un spēks būt labākam pašam un veidot labāku pasauli ap sevi?

Šajos turbulences laikos tik ļoti ir nepieciešams klausīties un domāt. Pašam un ar savu galvu. Un varbūt tiešām nepacelt katru nometu cimdu un nemesties skatā cīņā, pirms esam pārliecināti par savā rīcībā esošās informācijas un argumentu patiesumu. Bet vispirms – darīt savu darbu tā, lai paši un pasaule kļūst labāka. No mazajām lietām veidojas lielās. Ja ne uzreiz, tad ar neatlaidību. ■

Vecāki meklē bērniem draudzīgu izglītību

IK SANITA DĀBOLIŅA

Ar nopietni uzrunājošu aicinājumu „Šis ir īstais brīdis, kad vairs nedrīkst palikt malā!” Vidzemes Retritu centrs un biedrība „Sirds ceļš” 10. un 11. martā domubiedrus pulcēs forumā par alternatīvām mācību iespējām bērniem. Forumā dalībnieki ir domubiedri tādā aspektā, ka viņiem ir bērni un viņi raugās pēc vislabākā savam bērnam un (vai) kopumā ir ieinteresēti izglītošanās iespēju paplašināšanā, tomēr tas nenozīmē, ka viņi visi domā vienādi, saskata tikai vienu ceļu – te sākas viedokļu dažādība.

Biedrības „Sirds ceļš” vadītāja **Inta Blūma**, iecienīto grāmatu „Latvietes karma”, „Ardievu, karma!”, „Pieskāriens bērna dvēselei” un „Dvēseles Mājas” (kopā ar Lindu Vitoliņu) autore, daudzu publisku pasākumu iniciatore un vadītāja, foruma mērķauditoriju raksturo šādi: „Ja ir grūti izvērtēt un izvēlēties, ja ir vajadzīga informācija, padoms un iedvesma, tad šeit būs īstā vieta un īstie cilvēki! Tie, kuri redz, saprot un jūt, ka esošā sistēma viņu bērnam nav pati atbilstošākā. Tie, kuri ir gatavi izzināt, dalīties savā pieredzē, meklēt domubiedrus kopīgiem projektiem, dalīties idejās un, galvenais, iedvesmot viens otru!”

Ceļi uz vislabāko

Forumā par savu pieredzi stāstīs pedagogi un vecāki, kuri ir meklējuši alternatīvas formālajai izglītībai.

Sarmīte Ausekle, kordinģente, mūziķe, pedagoģe ar lielu stažu, cilvēks, kas redz pasauli aiz neredzamā robežām, dalīsies ar savu redzējumu par to, kas patiesībā notiek parastajās skolās un vecākiem lielākoties paliek aizkadrā, runās par dažādām alternatīvās izglītības iespējām, to vidū par tā saukto Ščetiņina skolas modeli. Sarmītei ir personiska pieredze ar bērnu mājāmcībā, par kuras plusiem un

FOTO: no I. Blūmas personiskā arhīva

Vidzemes Retritu centra un biedrības „Sirds ceļš” vadītāja Inta Blūma aicina uz forumu, lai kopīgi rastu alternatīvas mācību un interešu izglītības iespējas bērniem.

mīnusiem pastāstīt. Pieredzējuši pedagoģe uzskata, ka ideālais variants ir dažādība: „Vajag dažādus cilvēkus, tāpēc ir nepieciešami atšķirīgi varianti.” Sarmīte forumam dos arī muzikāli meditātīvu pieešu.

Linda Vitoliņa, Montesori pedagoģe, maņu attīstības programmas izveidotāja, bērnu nometņu organizatore, grāmatas „Dvēseles Mājas” līdzautore un ļoti īpaša bērniņa mamma, kas redz pasauli paplašināti, dalīsies savā pieredzē. „Man ir diezgan, ko teikt gan par izglītību, gan bērna pašvērtējumu, gan audzināšanu, gan dabisko maņu attīstību, gan problēmbērniem,” saka Linda.

Lauma Priekule forumā dalīsies pieredzes stāstā par Mihaila Ščetiņina skolu Krievijā. „Šajā skolā skolēni apgūst pamatskolas un vidusskolas mācību programmu, pabeidzot vidusskolu 14–16 gadu

vecumā. Paraleli mācībām skolēni paši darbojas kā skolotāji, apgūst mākslu, dziedāšanu un deju, paši būvē skolas ēkas, iekopj skolas teritoriju un dežūras dienās gatavo ēst un apsargā skolas teritoriju. Bet vislielākā bagātība ir skolēnu staltā stāja, mirdzošās acis, viņu brīnumainais pasaules skatījums un spēja pēc skolas pabeigšanas ap sevi radīt tādu vidi, kādu tie vēlas,” viņa stāsta. Lauma ir dabaszinību, fizikas un matemātikas skolotāja, „Iespējamās misijas” absolvente un mācību materiālu skolotājiem autore kompetenču projektā „Skola 2030”. Ščetiņina skolā viņa ir bijusi četras reizes, un šobrīd aktīvi apzina skolas sadarbību Latvijā.

Loreta Reble, divu bērnu mamma, tulkotāja, kurai ir pieredze pedagoģijā, 2016. gada beigās pārdeva visu iedzīvi un ar ģimeni devās ceļot bez noteikta galamērķa. Meitai ir pieredze tālmācībā divās skolās, bet ikdienā ģimene nodar-

bojas ar tā saukto *worldschooling* (angļu val.) – mācīšanos ceļojot. Piedzīvojumus un atklāsmes Loreta dokumentē galvenokārt savā „Instagram” kontā *@happyrebellife* un blogā, turklāt angliki, jo no tautiešu un arī radnieku puses šāds dzīvesveids sākotnēji izpelnījās neizpratni un pat nosodījumu. Ģimene uz īsu laiku ir atgriezusies Latvijā, lai nokārtotu dažus birokrātiskus jautājumus, arī ar izglītību saistītus, taču jau drīz vien viņi atkal dosies ceļā. Loreta labprāt pastāstīs par šāda dzīvesveida izvēles iemesliem, šķēršļiem un iespējām tā īstenošanā, kā arī par ietekmi uz bērnu attīstību.

Krista un Kristaps Šelegovski ir divi jaunieši (22 un 24 gadus veci), kas jau pusaudžu vecumā skaidri saskatīja, kas šajā laikā notiek bērnos – kā viņi jūtas skolā, sabiedrībā un arī ģimenē. Jau tad viņi dosies pa to ceļu, kas aizrauj viņus pašus un palīdz augt brīviem, radošiem un aizrautīgiem tiem, kas nāk pēc viņiem. Jau paraleli mācībām vidusskolā Kristaps pasniedza kapoeiru, bet Krista mācījās jogu, lai pēc 12. klases beigšanas atvērtu savu studiju – „K & K”. Tagad Kristaps gatavojas absolvēt Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, ir strādājis par sporta skolotāju gan brīvajā Māras skolā, gan Ikšķiles skolā, strādā ar bērniem kapoeiras nodarbībās un nometnēs. Krista vada dažādas nodarbības un organizē atšķirīgas bērnu nometnes. Viņi abi iet savu brīvības ceļu un, laika ziņā atrodoties pavisam netālu no bērniem, viņu vajadzības, cerības, vēlmes un sapņus bieži spēj ieraudzīt daudz skaidrāk nekā sadzīvē un darbā aizņemtie vecāki. Ar savu ceļu un redzējumu par šodienas bērniem un viņu vajadzībām Krista un Kristaps būs priecīgi padalīties forumā.

Kristīne Paisuma, Drabešu Jaunās pamatskolas direktore, ir ieguvusi pirmsskolas izglītības

skolotāja un sākumskolas logopēda kvalifikāciju, apguvusi un skolas ikdienas darbā integrējusi dažādas alternatīvas mācību darba organizācijas formas un metodiskos paņēmienus, maģistra darbā izstrādājusi jaunu algoritmu skolēna mācīšanās prasmju attīstībai sākumskolā. Kristīne ir strādājusi par direktora vietnieci mācību jomā un pirmsskolas izglītības metodiķi Jūrmalas Alternatīvajā skolā un direktora vietnieci studiju darbā Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžā un par galveno atzīst cilvēkcentrētu izglītības pakalpojumu, kur atrodas vieta gan rāmājiem, gan kustīgājiem, gan tiem, kuriem ir īpaši talanti vai mazliet lēnāks zināšanu un prasmju apguves temps, tādējādi nodrošinot individualizētu mācību saturu apguvi, kas balstīta kompetencēs un patiesā lietpratībā.

“Ja ir grūti izvērtēt un izvēlēties, ja ir vajadzīga informācija, padoms un iedvesma, tad šeit būs īstā vieta un īstie cilvēki!”

Pasākuma iniciatore I. Blūma sevi uzskata par radikālā virziena piekritēju, apgalvojot, ka lielākajai daļai bērnu nav nepieciešama formālā izglītība un viņi ir jāglābj no sistēmas, kas rada tikai vergus: 12 gadus, mācoties skolā, bērns ne par ko īsti nelemj, pakļaujas vecāku un skolotāju diktātam, augstskolā sevi jau iedzīvē kredītu važās, kas, uzsākot darba dzīvi, tikai pastiprinās, turklāt cilvēki nesaskata izeju no sistēmas. Par sevi Inta stāsta: „Esmu divu bērnu mamma. Savu iespēju robežās esmu pavadījusi viņus un nolikusi uz brīvības sliekšni. Cita starpā esmu uzrakstījusi meditāciju grāmatu bērniem „Pieskāriens bērna dvēselei”. Jau deviņus gadus esmu savas brīvības ceļu, aizejot no sistēmas darba, pa solim apgūstot veidus, kā pašam radīt tādu dzīvi, kurā ir viegli elpot un prieks būt. Manuprāt, šī tēma ir svarīga visiem, kas vēlas to pašu dot arī bērniem.” Forumā Inta dalīsies savā pieredzē attiecībā uz tālmācību un tās piemērotību dažādiem bērniem, kā arī pastāstīs par meditācijas iespējām bērniem. Viņai ir arī praktisks mērķis – atrast domubiedrus, lai tālmācības skolu bērniem būtu iespējas dažādus mākslas, sporta u. c. interešu izglītības pulciņus apmeklēt dienas laikā, nevis vakaros. Kaut gan pati pabeigusi trīs augstskolas, Intas mācību modeļa ideāls ir meistara un mācekļa ceļš.

Forumā par alternatīvām mācību iespējām bērniem programma ir atklāta un tiek papildināta. Pieteikšanās forma: <https://www.cognitoforms.com/SirdsCels1/ForumsBērnuNākotnei>

Mācību ilgums 4 gadi,
mācības bez maksas,
izglītojamie saņem
stipendiju līdz 150 EUR

JELGAVAS TEHNIKUMS

Tavas izaugsmes atslēga!

PĒC PAMATSKOLAS:

- Mērniecības tehniks
- Apdares darbu tehniks
- Automehāniks
- Restorānu pakalpojumu speciālists
- Mēbeļu galdnieks

- Datorsistēmu tehniks
- Programmēšanas tehniks
- Inženierkomunikāciju tehniks
- Klientu apkalpošanas speciālists
- Viesmīlības pakalpojumu speciālists

Uzņemšana no 11. jūnija

Informācijas dienas: 19. un 20. aprīlis

Pulkveža O. Kalpaka iela 37, Jelgava, tālr./fakss 63025605, info@jelgavastehnikums.lv
www.jelgavastehnikums.lv

Svešinieku ēna pār izglītības reformu

IK VALDIS ČEIČS

Latviešu valodas un literatūras skolotājs

Izglītības reforma Latvijā un izglītības reforma Vācijā ir ļoti līdzīgas. Tādi paši mērķi (lielās idejas par vēl nezināmās – pagaidām – nākotnes jauno cilvēku) un uzdevumi (kompetences). Tādas pašas problēmas ar skolu tikla optimizēšanu, mācību procesa modernizēšanu, klašu komplektēšanu un skolotāju sagatavošanu. Tomēr ir arī divas būtiskas atšķirības: stipra un stabila pedagoģiskā, ieskaitot akadēmisko, pretestība un reāla un spēcīga gan pašu skolotāju, gan dažādu profesionālo apvienību pilsoniskā aktivitāte.

Vācijā īpaša uzmanība tiek pievērsta ļoti lielai jaunu (ne tikai gados jauno) pedagogu daļai. Laikrakstos parasti viņus sauc par *Quereinsteigern* [vācu val. 'karjeras mainītāji'], proti, par tādiem, kuri, burtiski tulkojot, ir krustojumā iekāpušie. Tātad tādi, kas nav veikuši visu pedagoga izglītības ceļu, tomēr cer, ka būs veiksminieki, tikai tā gabalīņu nobraucot. Ir iespāids, ka tieši šis vārds ir visbiežāk lieto-

tais, runājot par izglītības reformas īstenošanas problēmām Vācijā, konkrēti, Berlīnē, kur dzīvo vairāk cilvēku nekā Latvijā.

Lai latviskoti šādu apzīmējumu, izvēlējos vārdu „svešinieki”. Tas nekādi neattiecas uz šo cilvēku personīgajām īpašībām vai cilvēktiesībām. Runa ir par izglītības pārveidotāju organizatorisko pieeju reformas īstenošanai, kas var radīt – iespējams, jau ir radījusi – nopietnus papildu riskus Vācijā un, ļoti iespējams, radīs arī Latvijā.

Šie ārējie svešinieki ir reāli reformas īstenošanas apdraudētāji. Pret viņiem vācu pedagogu attieksme ir vienota un skarba: ir nepieņemami, ka skolā jau ir ienākuši un turpinās ienākt ātros kursus beigušie dažāda vecuma cilvēki. Šādi jaunatnācēji ir pietiekami pragmatiski, tāpēc viņiem tiek solītas gan sociālas priekšrocības, piemēram, nepelnīti augstāka, pat ģimnāzijas skolotāja, kvalifikācijas pakāpe uzreiz pēc ienākšanas pamatskolā, gan par 500 eiro palielināta darba bruto samaksa, salīdzinot ar pieredzējušiem pedagogiem, kuriem turklāt tādas pašas kvalitātes pakāpes saņemšanai ir jāiet uz dažādiem papildu kursiem. Viņiem ir pilnīgs pamats šādu rīcību uzskatīt par cieņu aizskarošu. Diemžēl arī bagātajā Vācijā šie papildu 500 eiro pie skolotāju vidējās bruto algas 5200 eiro ir kļuvuši par sarkano līniju starp divām noietnēm. 2017. gada 11. jūlijā pret netaisnīgu darba atalgojumu protestēja 2000 pamatskolas skolotāju, un neapmierinātība nav rimusi. Nauda ir kļuvusi par līdzekli skolotāju pārmānīšanai uz citu skolu.

Vēl viens satraucošs apstāklis ir tas, ka svešiniekiem uztic mācīt pamatpriekšmetus: vācu valodu, matemātiku un dabaszinības. Šie skaitļi ir draudīgi. Svešinieku rokās jau ir 55,8 % no mācāmās vācu valodas, 69,5 % no matemātikas un 72,9 % no dabaszinībām. Pār-

“ Vēl viens satraucošs apstāklis ir tas, ka svešiniekiem uztic mācīt pamatpriekšmetus: vācu valodu, matemātiku un dabaszinības. Šie skaitļi ir draudīgi. Svešinieku rokās jau ir 55,8 % no mācāmās vācu valodas, 69,5 % no matemātikas un 72,9 % no dabaszinībām.

skatot bērnu izglītošanā iesaistīto pedagogu rindas, skaitļi ir vēl šokējošāki. 2015./2016. mācību gadā tikai 2633 no 6300 vācu valodas skolotājiem bija šo mācību priekšmetu studējuši, matemātikā – 1365 no 5415.

Pierādījums tam, ka šāds svešinieku pārsvars tiek uztverts kā drauds iesāktajai reformas īstenošanai, ir pagājušā gada nogalē laikraksta „Berliner Zeitung” pirmajā lapā publicētā brīdinājuma jeb trauksmes vēstule. Saproto burtiski – „Brandbrief zu Quereinsteigern” ir trauksmes zvans pirms ugunsgrēka. Vēstuli ir parakstījuši 80 (astoņdesmit!!) prominenti pedagogi praktiķi un docētāji, profesori. Viņi iebilst pret savu profesiju nestudējušo cilvēku (papildināšu – akadēmiski nesagatavotu skolotāju) ienākšanu skolas pedagoģiskajā vidē. Brīvās universitātes vadošais audzināšanas pētnieks profesors Jērgs Ramzegers

(Jörg Ramseger) secina, ka ātrie skolotāju sagatavošanas kursi šai izglītības reformai neder.

Visjaunākais pierādījums izglītības reformas pedagoģiskajam strupceļam ir Berlīnes pamatskolu 3. klases skolēnu 2017. gadā veiktajā diagnosticējošajā darbā „Vera-3-Test” iegūtie rezultāti. Gandrīz puse (48 %) no testētajiem skolēniem pareizrakstības uzdevumus nespēja izpildīt pat minimālajā līmenī (zēni – 52 %, meitenes – 44 %). Ļoti svarīga ir piebilde, ka vēl sliktāki rezultāti – 61 % – ir tai trešklasnieku daļai, kas mājās pārsvarā nerunā vācu valodā.

„Vera-3-Test” mērķis bija noskaidrot arī, cik lielā mērā skolēni jau ir apguvuši tās kompetences, kuras ir nepieciešamas, lai sekmīgi pabeigtu 4. klasi. Tas ir svarīgi, jo tieši pēc sākumskolas beigšanas tiek pieņemti izšķirīgi, bieži vien neatgriezeniskie lēmumi par bērnu tālāko izglītību. Taču šie rezultāti, šķiet, ir tādi, ka izglītības vadītāji savā konferencē ir vienojušies šos datus turpmāk npublicēt.

Mēs Latvijā strauji tuvojamies pedagogu rindu pašretinājumam jau šajā, kā arī divos turpmākajos mācību gados. Nevienam nav liegts būt par liberālu romantiķi un apgalvot, ka esam tam gatavi un ejam pareizu ceļu, taču arī kritizētāji realisti nav pār kerti

sviežami. Vācijas pieredze liecina, ka saglabāt līdzsvaru šajā pārejas procesā ir ļoti, ļoti grūti. Profesors Peters Eilers (*Peter Euler*) savās tēzēs kompetencēs balstītā izglītības satura standartiem aicina debatēt par to, vai izglītības politikai ir jābūt atkarīgai no ekonomikas, proti, no tautsaimniecības un darba tirgus politikas. Varbūt tomēr skolai jebkuros ekonomiskajos un politiskajos apstākļos ir jābūt pedagoģiskai iestādei?

Un, visbeidzot, ir vēl viena, manuprāt, ļoti nopietna izglītības reformas un mācību procesa organizēšanas problēma, par kuru Vācijā runā atklāti, bet Latvijā tā vēl nav pat formulēta. Skolu darba efektivitāti, bet, tālāk raugoties, sabiedrības labklājību var būtiski ietekmēt sabiedrības vidusšķira. Noteiktās situācijās tā ir spējīga nopietni ietekmēt mācību procesu gan konkrētā skolā, gan noteiktos izglītības sistēmas sektoros. Bet varbūt Latvijā par to runāt patiešām ir pārāgi, jo, šķiet, vidusšķira kā pilsoniskas sabiedrības obligāts elements vēl nav izveidojusies.

Gatavojot šo rakstu, tika izmantotas laikraksta „Berliner Zeitung” pastāvīgā izglītības norīšu apskatnieka Martina Klesmana (*Martin Klesmann*) publikācijas laika posmā no 2017. gada jūnija līdz 2018. gada 12. februārim. ■

“ Runa ir par izglītības pārveidotāju organizatorisko pieeju reformas īstenošanai, kas var radīt – iespējams, jau ir radījusi – nopietnus papildu riskus Vācijā un, ļoti iespējams, radīs arī Latvijā.

Kur mācīties?

Aptuveni 1 rezultāti (0,52 sekundes)

Cēsu Tehnoloģiju un Dizaina vidusskola

 /CesuTDV www.ctdv.lv

Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola

piedāvā apgūt profesijas:

- **ar pamatizglītību** (mācību ilgums – 3 gadi)
 - pavārs
 - konditors
- **ar pamatizglītību** (mācību ilgums – 4 gadi)
 - viesmīlības pakalpojumu speciālists
- **ar vidējo izglītību vai pamatizglītību** (ar 17 gadu vecumu, mācību ilgums – 10 mēn.)
 - pavārs
 - pārdevējs
- **ar vidējo izglītību** (mācību ilgums – 14 mēn.)
 - restorānu pakalpojumu speciālists
 - viesnīcu pakalpojumu speciālists
 - tūristu grupas pavadonis

Audzēkņiem ir iespēja saņemt stipendiju līdz 150 eiro!

ATVĒRTO DURVJU DIENAS:

2018. gada 13. aprīlī no plkst. 13.00 līdz 17.00
un 14. aprīlī no plkst. 10.00 līdz 14.00

IZVĒLIES PRESTIŽU PROFESIJU UN ESI PIEPRASĪTS DARBA TIRGŪ!

SKOLA ATRODAS Miera ielā 57 Daugavpilī;
tālrunis: 65434106; e-pasts: dts@apollo.lv.

Vairāk uzzini skolas mājaslapā www.dtskola.lv!

Profesijas izvēlē svarīgi reāli apzināties un novērtēt savas spējas un talantus

IK VINETA PREISA

Sociālā pedagoģe

Katrs bērns augot cenšas apzināties sevi kā vienas vai otras profesijas pārstāvi. Bērni rotaļājoties iejūtas dažādu viņiem pazīstamu profesiju pārstāvju lomās, stāsta savus sapņus vecākiem un citiem. Visi zinām daudz dziedātās Jāzepa Vītola dziesmas rindas „Lielis tapšu, tad es būšu / Tautas zemes arājiņš, / Tālas jūras braucējiņš, / Kara zirga jāvējiņš”. Vecāki, vērojot sava bērna attīstību, domā par viņa tālāko profesijas izvēli un vēlas, lai viņu bērnu dzīve arī karjeras ziņā būtu veiksmīga.

“Svarīgi ir atrast to pozitīvo līdzsvaru bērnu un vecāku attiecībās, kad tomēr prioritāte bērna turpmākajā karjeras attīstībā ir paša bērna izvēlei, nevis vecāku vēlmēm un iedomām par to, kā darīt savu bērnu laimīgu.

Bērna profesionālā ceļa izvēle nesākas vien izlaiduma klasēs, kad ir jālemj par tālāko mācību iespējām. Tā sākas jau pavisam agri, kad bērnam tiek nodrošinātas iespējas viņa vispusīgai attīstībai, kad tiek radīti priekšnosacījumi tam, lai bērns varētu iepazīt dažādas nodarbes, noteikt sevī talantus un perspektīvu potenciālu sasnies-

miem vienā vai otrā jomā. Bez vecāku aktīvas līdzdalības šis sevis iepazīšanas process bērnam ir daudz sarežģītāks. Bet vecākiem ir arī lielas iespējas jau kopš agras bērnības bērnu virzīt kādā noteiktā jomā, kas viņiem pašiem šķiet saistoša. Šādus piemērus mēs parasti novērojam mūziķu un mākslinieku ģimenēs. Bieži arī ārstu vai sportistu ģimenes cenšas uzturēt savas profesionālās tradīcijas nākamajās paaudzēs.

Nenoliedzami ir labi, ja starp vecākiem un bērniem ir pozitīvas attiecības, viņi ir apguvuši kādu konkrētu profesionālo jomu un spēj sazināties šīs nozares valodā. Vecākiem tādejādi ir iespēja atbalstīt sava bērna karjeras attīstību jau ar pašiem pirmajiem soļiem. Bieži izrādās, ka konkrēti talanti pat iedzimst un tiek pārmantoti nākamajās paaudzēs vēl spilgtākās izpausmēs. Taču nereti ir sastopami gadījumi, kad vecāku sākotnēji izvēlētais bērna profesionālais ceļš pašam bērnam ir nepieņemams vai pat kaitējošs. Tāpēc svarīgi ir atrast to pozitīvo līdzsvaru bērnu un vecāku attiecībās, kad tomēr prioritāte bērna turpmākajā karjeras attīstībā ir paša bērna izvēlei, nevis vecāku vēlmēm un iedomām par to, kā darīt savu bērnu laimīgu.

Pēdējos gados tiešām ir darīts daudz, lai jauniešiem nodrošinātu iespējas iepazīt aizvien plašāku dažādu profesiju klāstu. Arī programmu „Ēnu diena” var uzskatīt par veiksmīgu iniciatīvu, lai jaunieši gūtu reālu priekšstatu par kādu profesiju, iepazīstot to ikdienā. Profesijas izvēlē tomēr aizvien dominē informācijas faktors: jaunieši var izvēlēties vien to profesionālo ceļu, kuru ir lielākā vai mazākā mērā iepazīnuši. Un tieši šis apstāklis rada visvairāk kļūdu.

Ļoti bieži par impulsu izvēlē-

“Mūsdienās nav problēmu zināšanas konkrētās mācībās papildināt pie privātskolotājiem vai citādi, tādēļ atzīmēm nevajadzētu būt par noteicošo faktoru konkrētas profesijas izvēlē.

ties konkrētu profesiju kalpo saskarsme ar kādu konkrētu spilgtu personību, kam jaunietis izvēlas līdzināties, piemēram, nereti izvēlēties pedagoga profesiju jaunieši ir pamudinājuši tieši viņa pedagogi, kas bijuši spilgtas autoritātes. Gadās arī pilnīgi pretēji – pamudinājumu studēt pedagogiju ir raisījusi saskarsme ar pedagogu, kurš ir bijis antiparags, un jaunieši motivējusi vēlme kļūt par labu pedagogu, lai nepieļautu, ka šajā profesijā strādā tie, kam tur nebūtu jābūt. Tomēr abos šajos gadījumos noteicošais izvēlē kļūst par pedagogu nav paša jaunieša kvalitātes un apzināta interese, bet gan reakcija uz citu cilvēku profesionāliem paraugiem. Ļoti bieži studēt psiholoģiju izvēlas tieši tie cilvēki, kuriem pašiem būtu nepieciešama dziļa terapeitiska palīdzība. Tādejādi notiek problēmas noliegšana un cenšanās nevis risināt savas personības problēmas, bet iegūt nosacītu profesionālu varu pār potenciālajiem klientiem un stāvokli sabiedrībā, kas novērstu uzmanību no viņa paša dziļajām problēmām.

Katrs zina, ka satikt savā dzīvē profesionāli, par kuru var teikt,

ka tas ir cilvēks savā vietā, ir liela veiksmē. Un te var runāt par visdažādākajām profesijām, sākot ar šķietami visparastākajām un beidzot ar valsts vadītāju. Labs meistars, profesionālis vai darbinieks vienmēr gūst cieņu un sabiedrības atzinību. Diemžēl mūsu valstī tas ne vienmēr saskan arī ar adekvātu materiālo nodrošinājumu, tādēļ perspektīvas materiāli nodrošinātai dzīvei bieži kļūst par vienu no noteicošajiem argumentiem konkrētās profesijas izvēlē. Visbiežāk gan tieši vecāki ir tie, kuri aicina savus bērnus izvēlēties profesiju, kas nākotnē solītu konkrētu materiālo labklājību. Tomēr, par spīti dažādiem aspektiem, kā tiek uzlūkota potenciālā profesija, svarīgi būtu maksimāli precīzi saprast, ko tieši nozīmē strādāt šajā profesijā. Apzināt visu, kas ir nepieciešams, lai izzinātu profesijas apguves veidus un vajadzīgos resursus, kas neprobežojas tikai ar naudu, bet arī citiem apstākļiem.

Bieži ir nācies pieredzēt situācijas, ka jaunieši, galvenokārt zēni, vecāku pamudināti, izvēlas apgūt profesijas, kas ir saistītas ar datoriku (datorsistēmu tehniķi, programmētāji utt.). Vecāki savu izvēli pamudināt jaunieši mācībām šajās profesijās skaidro ar to, ka jaunieši daudz laika pavada pie datora. Diemžēl laika pavadīšana, sazinoties sociālajos tīklos, spēlējot datorspēles vai skatoties video, nav attiecināma uz vēlmī nopietni iedziļināties datora uzbūvē vai programmēšanas algoritmos. Tādēļ arī šajās specialitātēs ir ļoti liels audzēkņu atbirums, kam par iemeslu ir aplama profesionālā virziena izvēle.

Nākamais ļoti svarīgais aspekts profesijas izvēlē ir reāli apzināties un novērtēt savas spējas un talantus. Svarīgs ir tieši objektīvs

vērtējums, lai nedz balstītos nepamatotās iedomās par saviem varbūtējiem talantiem, nedz sekotu pārliecības trūkumam par spēju nepietiekamību kādā jomā. Nozīmīgs palīgs realitātes izzināšanā būtu apkārtējo viedoklis, taču tam bieži var būt subjektīvs raksturs, kas balstās dažādās interesēs vai apstākļos. Cilvēks sevi iepazīst visu mūžu, taču pamataspektus un noslieces uz dažādām profesionālajām jomām ir iespējams pamanīt arī agrā jaunībā. Biežs kļūšanas akmeņi objektīvā sevis novērtēšanā izrādās iegūtais vērtējums vienā vai otrā mācību priekšmetā. Reizēm cilvēki atturas doties studēt kādu profesiju, jo iegūtais vērtējums kādos profesijai nozīmīgos mācību priekšmetos ir zems. Taču te atkal ir jāizvērtē patiesie zemās sekmības iemesli: vai tie ir intereses trūkums un zemas spējas konkrētā zinātnes jomā vai skolotāja nespēja radīt labvēlīgus priekšnosacījumus attiecīgā priekšmeta apguvei. Mūsdienās vairs nav problēmu savas zināšanas konkrētās mācībās papildināt pie privātskolotājiem vai citādi, tādēļ atzīmēm nevajadzētu būt par noteicošo faktoru konkrētas profesijas izvēlē.

Svarīgi ir noskaidrot un skaidri apjaust savu individuālo personības tipu. Tas nenozīmē vien ierastos četrus iedalījumus – holerīks, sangvīnīks, melanholiķis un flegmatīks, bet gan daudz plašāku skatu uz sevi. Esam saskārušies ar situācijām, kad darbinieks, saņemot paaugstinājumu darbavietā, kļūst par priekšnieku – un piepeši labais darbinieks, kurš teicami veica savus uzdevumus, kļūst par ļoti sliktu priekšnieku, kurš ne tikai nesaprot sava jaunā statusa specifiku, bet arī kavē pārējiem kolēģiem darbu – nespēj pieņemt atbildīgus lēmumus, dot saprātīgus norādījumus un patstāvīgi organizēt savu un citu cilvēku darbu. Šāda situācija bieži rodas tad, kad nav adekvāti izvērtēts attiecīgā darbinieka personības tips. Ne vienmēr cītīgs un atbildīgs izpildītājs būs arī labs vadītājs, jo šis ir jomas, kas ir piemērotas dažādiem personības tipiem.

Ieteiktu vecākiem ne pārāk sastraukties par to, lai jaunieši tūdaļ pēc skolas absolvēšanas iestātos augstskolā. Augstskolu pasniešanās bieži norāda, ka tieši tie studenti, kuri pirms studijām augstskolā jau ir paguvuši pabūt jēlkādā, kaut nekvalificētā, darba vidē, ir daudz vairāk motivēti izvēlēties studiju virziena apguvē nekā tie, kuri studijas uzsāk tūlīt pēc skolas beigšanas. Ir aplami uzskatīt, ka katrs gads, ko jaunieši pēc skolas beigšanas nav pavadījis studējot, ir kā zemē nomests. Bieži viņam ir jādod laiks, lai distancētos no skolas un spētu patiesi sevi izzināt, iegūt pārliecību par savām spējām, lai vairotu motivāciju doties paša izvēlētajā profesijas likločos.

Latvian University of Medicine
P. Stradiņa medicīnas koledža

Akreditētas 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas

ADRESE: Vidus prospekts 38, Bulduri, Jūrmala

Studē koledžā un iegūsti profesiju 2 vai 3 gadu laikā!

ATVĒRTO DURVJU DIENAS
15. un 22.03.2018.
(no plkst. 10.00 līdz 15.00 Jūrmalā)

UZŅEMŠANA 2018./2019.
no 02.07. līdz 03.08.2018.

Studē valsts budžeta grupās!
legūsti kvalifikāciju:

- **MĀSA** (studijas arī Rēzeknes filiālē)
- **ĀRSTA PALĪGS** (studijas arī Rēzeknes filiālē)
- **BIOMEDICĪNAS LABORANTS***
- **RADIOLOGA ASISTENTS***
- **PODOLOGS***
- **SOCIĀLAIS APRŪPĒTĀJS**
- **SOCIĀLAIS REHABILITĒTĀJS**

Studijas dienas vai vakara grupās!
(Maksas studijas)
legūsti kvalifikāciju:

- **SKAISTUMKOPŠANAS SPECIĀLISTS KOSMETOLOĢIJĀ**
- **MASIERIS**

***Vienīgā koledža Latvijā, kurā var apgūt šo profesiju!**

Rēzeknes filiāle
ADRESE: Raiņa iela 5a, Rēzekne

www.psk.lv **facebook.com/lupsk.lv**

STANISLAVA BROKA DAUGAVPILS MŪZIKAS VIDUSSKOLA
IZSLUDINA UZŅEMŠANU 2018./2019. m. g.
un aicina talantīgus, muzikālus bērnus un jauniešus iestāties

MŪZIKAS SKOLAS 1. KLASE:

- klavierspēles izglītības programmā,
- akordeona spēles izglītības programmā,
- stīgu instrumentu spēles izglītības programmā,
- pūšaminstrumentu spēles izglītības programmā,
- sitaminstrumentu spēles izglītības programmā,
- kora klases izglītības programmā.

Dokumentu pieņemšana un konsultācijas – darba dienās no 7. maija līdz 25. maijam plkst. 9.00–12.00 un 13.00–17.00.

MŪZIKAS VIDUSSKOLAS I KURSĀ:

- klavierspēles izglītības programmā,
- akordeona spēles izglītības programmā,
- stīgu instrumentu spēles izglītības programmā,
- pūšaminstrumentu spēles izglītības programmā,
- sitaminstrumentu spēles izglītības programmā,
- diriģēšanas izglītības programmā,
- vokālās mūzikas izglītības programmā,
- mūzikas teorijas izglītības programmā.

Audzēkņi tiek nodrošināti ar dienesta viesnīcu pilsētas centrā. Audzēkņi saņem stipendiju.

Konsultācijas – no 14. februāra līdz 27. jūnijam.

Dokumentu pieņemšana – darba dienās no 1. jūnija līdz 27. jūnijam plkst. 9.00–12.00 un 13.00–17.00.

Iestājpārbaudījumi notiks
28. un 29. maijā.

Uzņemšanas eksāmeni notiks
28. jūnijā.

Atvērtos durvju dienas
Stanislava Broka
Daugavpils Mūzikas
vidusskola – 18. aprīlī.

Detalizēta
informācija
pa tālruni
65407900 un
skolas mājaslapā
www.sbdmv.lv.

Par ko nevajadzētu klusēt

IK ANTONS RANCĀNS

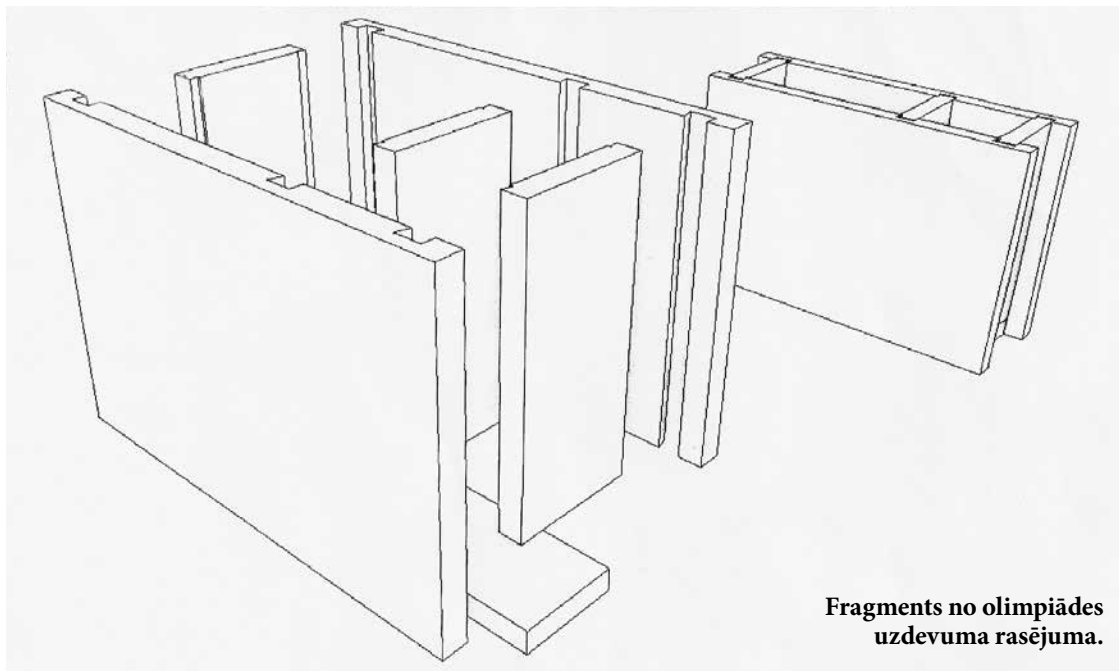
Koktēlnieks, skolotājs

Nesen norisinājās novada mājturības, tehnoloģiju un mājāsaimniecības 2018. gada olimpiāde. Sarīkošanas datums un nepieciešamo instrumentu apraksts tika paziņots jau 2017. gada beigās. Diemžēl, jo tuvāk nāca noliktais termiņš, jo haotiskāki kļuva norādījumi par to, kādi darbariki ir jāņem līdzi un kādi materiāli jāsavatavo. Tikai dienu pirms olimpiādes izglītības pārvalde saņēma pēdējos norādījumus, ar kuriem tika iepazīstināti arī mājturības skolotāji. Tur bija nosaukti uzdevuma izpildei nepieciešamie instrumenti, koka sagataves un – citēju – „akrila pilntoņu apdares krāsas (3 pamattoņus + baltā) un no stingra materiāla izgrieztus šablonus krāsu kompozīciju ievilkšanai”.

Par norādītajiem kokapstrādes instrumentiem neskaidrību bija maz (tikai kalniem ar leņķveida asmeni, ko sauc arī par zaķa kāju, nebija norādīti parametri), bet norāde par akrila apdares krāsu lietošanu gatavā izstrādājuma, kura augstums ir tikai 10 centimetru, dekorēšanai ir aplama, jo apdares krāsas, kā rāda nosaukums, var noderēt tikai telpu apdarei, nevis tik filigrānu formu veidošanai, kādas ir novadu ģerbonī, kura lielākais izmērs izpildījumā nedrīkstēja pārsniegt 8 (!) centimetrus. Pēc instrumentu un nepieciešamo materiālu uzskaites sekoja olimpiādes darba uzdevums „Izgatavot rotātu

kastīti zīmuļiem” un – līdzās – īss darba procesa apraksts, kur neskaidrību nebija. Tās sākās nākamajās divās lapās, kur bija izvietoti rasējumi. Pirmajā lapā, kuru vainagoja Valsts izglītības satura centra (VISC) logo ar Latvijas mazo ģerboni, dokumenta „Nacionālais attīstības plāns 2020” logo un Eiropas Savienības (ES) karoga attēls, kā arī tā ES projekta nosaukums, kura viena no aktivitātēm ir arī šī olimpiāde, atradās haotiski izvietoti četri neproporcionāli izgatavojamās zīmuļu kastītes aksonometriskie attēli, turklāt – katrs savā mērogā. Vēl traģiskāk izskatījās lapa ar dažām projekcijām, kur olimpiādes dalībniekiem izgatavojamās zīmuļu kastītes gabarītu izmēri bija novietoti ar kājām gaisā un atradās zem mērlīnijas. Nekur nebija redzams arī mērogs. Izskatījās, ka

“Vai šajā gadījumā nebija labāk kastītes rotāšanu atstāt olimpiādes dalībnieku pašiniciatīvas izpaušmei? No skolotājiem gan nemitīgi prasa attīstīt skolēnos radošumu, bet VISC darbinieki paši to bremzē.

Fragments no olimpiādes uzdevuma rasējuma.

katra projekcija ir citā (!) mērogā.

Kā visi zinām, rasējumi tiek uzskatīti par juridiski saistošiem dokumentiem visās tautsaimniecības nozarēs, tādēļ to izpilde tiek stingri starptautiski reglamentēta. Priekšmetu kontūrlīnijām, palīglinijām, mērlīnijām utt. ir noteikti savi parametri. Tikai nezin kādēļ VISC paspārnē esošajai struktūrvienībai ar skaļu nosaukumu „Eiropas sociālā fonda projekts „Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai” par to vienkārši nosplauties.

Neskatoties uz aplamībām rasējumos, kas atņēma daļu no jau tā ierobežotā laika, papildu

nejēdzība bija tā, ka tika uzspiests tā saucamais šablons, ar kura palīdzību bija jādekorē izgatavotās zīmuļu kastītes otrā siena, turklāt krāsa bija jāklāj bez iepriekšējās gruntēšanas, bet tas neatbilst tehnoloģijai un nevar dot labu rezultātu. Par nelaimi olimpiādes dalībniekiem, olimpiādes uzdevuma izstrādātāju atsūtītais šablons stilistiski un proporcionāli, iespējams, būtu lietojams elektrolinijas balstu (stabu) dekorēšanai, bet galīgi neatbilda 10 × 15 centimetru lielas kastītes izrotāšanai. Vai šajā gadījumā nebija labāk kastītes rotāšanu atstāt olimpiādes dalībnieku pašiniciatīvas izpaušmei? No skolotājiem gan

nemitīgi prasa attīstīt skolēnos radošumu, bet VISC darbinieki paši to bremzē.

VISC Eiropas Sociālā fonda projektu „Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai” vada Liene Voronņenko, bet koordinatore mācību olimpiāžu jautājumos ir Agnese Miļā. Esmu pārliecināts, ka gan olimpiāžu dalībnieki, gan viņu skolotāji turpmāk negribētu saņemt tik diletantiskus norādījumus kā šoreiz, tāpat kā pašas koordinatores acīmredzot nebūtu ar mieru apmeklēt ārstniecības iestādi, kur ginekologa vietu ieņem kāds sanitārs.

2018./2019. MĀCĪBU GADĀ UZŅEMS STUDENTUS 1. LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBĀ

Ar vispārējo vidējo vai profesionālo vidējo izglītību pilna laika studiju programmās (valsts finansējums, stipendija – 99,60 EUR mēnesī):

- **AUTOTRANSPORTS** – 2,5 gadi,
- **UZŅĒMĒJDARBĪBA LAUKSAIMNIECĪBĀ** – 2 gadi.

Dokumentu iesniegšana – no 02.07.2018. līdz 22.08.2018.

Nepilna laika (maksas) studiju programmās:

- **AUTOTRANSPORTS** – 3 gadi,
- **GRĀMATVEDĪBA** – 2,5 gadi,
- **UZŅĒMĒJDARBĪBA LAUKSAIMNIECĪBĀ** – 2,5 gadi.

Dokumentu iesniegšana – no 02.07.2018. līdz 21.09.2018.

KONTAKTI

Kļavu iela 17, Malnava, LV-5750, Kārsavas novads
Tālr.: 657 33274,
studiju daļa: 657 33425, fakss: 657 33100
E-pasts: malnavaskol@inbox.lv; www.malnava.lv

2018./2019. MĀCĪBU GADĀ UZŅEMS IZGLĪTOJAMOS PROFESIONĀLĀ VIDĒJĀ IZGLĪTĪBĀ

Ar vispārējo pamatzglītību (mācību ilgums – 4 gadi, valsts stipendija – līdz 150 EUR mēnesī):

- **AUTODIAGNOSTIKS,**
- **AUTOMEHĀNIKS,**
- **FINANŠU DARBINIEKS,**
- **LAUKU ĪPAŠUMU APSAIMNIEKOTĀJS,**
- **LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKAS MEHĀNIKS.**

Ar vispārējo pamatzglītību (mācību ilgums – 1 gads, valsts stipendija – līdz 150 EUR mēnesī):

- **DĀRZKOPIS.**

Ar vispārējo vidējo vai profesionālo vidējo izglītību (mācību ilgums – 1,5 gadi, valsts stipendija – līdz 150 EUR mēnesī):

- **FINANŠU DARBINIEKS.**

Dokumentu iesniegšana – no 15.06.2018. līdz 16.08.2018.

Iesniedzamie dokumenti (bez maksas):

- personu apliecinošs dokuments,
- iepriekšējo izglītību apliecinošs dokuments,
- četri foto (3 × 4),
- medicīniskā izziņa (veidlapa Nr. 086/u-99).

IR DIENESTA VIESNĪCA, ĒDNĪCA.

Rīgas skolu teātru režisori dalās pedagogiskajā pieredzē

IK LAURA PAEGLE

Rīgas interešu izglītības metodiskā centra teātra mākslas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja

Rīgas skolēni ar teātra mākslu var nodarboties 90 skolās un astoņos bērnu un jauniešu centros (BJC). Šajā mācību gadā teātra jomā tiek akcentēta pedagogiskās pieredzes apmaiņa semināros „Labās prakses piemēri”. Pērn, oktobrī, ar savu pieredzi dalījās BJC „Rīgas skolēnu pils” teātru un Rīgas Centra humanitārās vidusskolas teātra pedagogi, bet janvārī Rīgas skolu teātru režisori bija aicināti uz Rīgas 88. vidusskolu, kurā ar atzīstamiem panākumiem darbojas vairākas teātra grupas: „Teātra klase”, „Teātris 88”, „Straņņiki” un „Teātrītis 88”.

Akrobātikas elementu iekļaušana iestudējumā

Rīgas 88. vidusskolas teātra grupu „Straņņiki” un „Teātra klase” vadītājs **Aba Gercbahs** semināram bija izvēlējis tēmu „Akrobātika”. Vispirms tika parādīta akrobātikas nodarbība. Iesildīšanas prasmīgi vadīja vecākās audzēknes, pedagogam palīdzot un precizējot. Nodarības otrajā daļā redzējām, kā akrobātikas elementi tiek iekļauti topošajā iestudējumā. Audzēkņi bija sasnieguši atzīstamu meistarību darbībās gan ar lecamauklām, gan riņķiem. Ar interesi gaidām izrādi!

Aktiermeistarības nodarbībā A. Gercbahs rādīja, kā meklēt pieeju tēlam, šajā gadījumā – dažādiem dzīvniekiem. Audzēkņi darbojās ļoti aizrautīgi, prata ieinteresēt skatītājus.

Balss un ķermeņa sagatavošana darbam

Ļoti interesantu nodarbību parādīja arī Rīgas 88. vidusskolas grupas „Teātris 88” pedagoge **Natālija Naibauere** kopā ar saviem audzēkņiem. Visus vingrināju-

ŠAJĀ MĀCĪBU GADĀ TEĀTRIEM IR IESPĒJA PIEDALĪTIES ŠĀDOS FESTIVĀLOS:

- jauniešu teātra festivālā „Laimis lācis 2018” 2018. gada 23. un 24. martā Siguldas Mākslu skolā „Baltais flīģelis”;
- teātra festivālā „Pavasaris Ogrē” 2018. gada 6. aprīlī Ogres Valsts ģimnāzijā;
- skolēnu teātru izrāžu parādē 2018. gada 20. un 21. aprīlī Valmierā.

mus varēja skatīties kā priekšnesumus. Redzējām dažādus radošus runas vingrinājumus – runas aparāta iesildīšanas, loģiskā akcenta, ritma vingrinājumus. Skolotāja nogurdinošo treniņu darbu ir padarījusi bērniem interesantu un aizraujošu.

Tāda pati radoša pieeja N. Naibauerei ir aktiermeistarības nodarbībās. Klātesošie lieliski papildināja savas zināšanas un guva ierosmi darbam.

Lielisku pieredzi guvām arī grupas „Teātrītis 88” pedagogu **Anfijas Romanovas** un **Jekaterinas Belajevas** nodarbībās. Klātesošie cītīgi pierakstīja vingrinājumus, kā iesildīt darbam balsi, ķermeni, kā attīstīt koncentrēšanos un uzmanības noturību. Pēc tam redzējām fragmentus no topošajiem pasaku uzvedumiem.

Pasakas tiek sagatavotas ar etižu palīdzību. Impulss, kā katrai pasakai atrast skatuvisko risinājumu, nāk no bērniem, režisori tikai koriģē. Pasakas tiek iestudētas bilingvāli: tiek spēlētas gan krieviski, gan latviski. Tad izvēlas, kurā valodā katru skatu spēlēt. Darbs turpināšoties arī angļu u. c. valodās.

Klātesošie Rīgas skolu teātru

FOTO: no Rīgas interešu izglītības metodiskā centra arhīva

Rīgas 88. vidusskolas teātra grupu „Straņņiki” un „Teātra klase” vadītājs **Aba Gercbahs** semināram bija izvēlējis tēmu „Akrobātika”.

FOTO: no Rīgas interešu izglītības metodiskā centra arhīva

Klātesošie cītīgi pierakstīja vingrinājumus, kā iesildīt darbam balsi, ķermeni, kā attīstīt koncentrēšanos un uzmanības noturību.

Grāmatas „Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā” prezentācija notiks 2018. gada 15. martā plkst. 12.00 BJC „Rīgas skolēnu pils” Svētku zālē. Interesentiem, kas būs ieradušies, būs iespēja šo metodisko materiālu saņemt bez maksas.

Publicitātes foto

skolotāji ar lielu interesi piedalījās pieredzes apmaiņā un izteica vēlmi arī turpmāk apmeklēt seminārus „Labās prakses piemēri”.

Atkārtoti izdoti „Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā”

Ar Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta atbalstu Rīgas interešu izglītības metodiskā centra teātra pedagogu metodiskā apvienība ir atkārtoti izdevusi teātra skolotājas **Ligitas Smildziņas** metodisko materiālu „Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā” 300 eksemplāros. Tas ir saistīts ar teātra jomā strādājošo pedagogu palielināto interesi par grāmatu kā metodisko palīgu darbam skolas teātrī.

L. Smildziņas grāmata „Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā” (Rīga: BJC „Rīgas skolēnu pils”, 2009; atkārtoti – 2017) ir vienīgā latviešu valodā uzrakstītā grāmata, kura aptver vairākus aspektus, ar kuriem ir jāstrādā pedagogam teātra studijā. Grāmatā

Šajā mācību gadā teātra jomā tiek akcentēta pedagogiskās pieredzes apmaiņa semināros „Labās prakses piemēri”.

ir apkopoti vingrinājumi ķermeņa valodas atraisīšanai, uzdevumi un treniņi sadarbībai ar partneri, izteiles rosināšanai, tēmas etižu iecerēšanai, struktūras neverbālai un verbālai improvizācijai. Pedagogs, izmantojot šo grāmatu, var izveidot savu programmu dažāda vecuma un sagatavotības audzēkņiem. Grāmata kā metodiskais materiāls ir kļuvusi populāra un iecienīta ne tikai teātra pedagogu vidē, bet arī starp citiem pedagogiem, kuri atzīst teātra spēli kā radošas atmosfēras veidotāju, iespēju sadarboties grupā, iepazīt sevi un citus lomu spēlēs, atbrīvoties no priekšstatiem, kļūstot empātiskam, ļaujot personībai pašizteikties un pašapliecināties spēlē. ■

Par starptautisko bērnu mākslas konkursu „Lidice 2018”

FOTO: Viva Dzene

Pēdējos gados konkursizstāde tiek iekārtota RD Rātslaukumā 1. Šogad tā bija skatāma no 2018. gada 6. februāra līdz 21. februārim saules gaismas apmirdzētajā 5. stāva vestibālā.

IK VIVA DZENE

Rīgas interešu izglītības metodiskā centra metodikē

Jau par tradīciju ir kļuvusi ikgadējā gatavošanās starptautiskajam bērnu mākslas konkursam „Lidice”, kas norisinās Čehijā. Čehijas bērnu mākslas izstāde „Lidice” notiek kopš 1967. gada, pieminot Otrajā pasaules karā kritušos un cietušos Lidices ciemata bērnus.

Lidices ciemata liktenis

Pirmās vēsturiskās ziņas par šo ciemu ir datētas 1318. gadā. 1848. gadā ciematā dzīvoja 270 iedzīvotāju, bet 1890. gadā – jau 506 cilvēki 50 mājās. Ciemata likteni izmainīja Otrās pasaules karš. 1942. gada 10. jūnijā 173 Lidices vīri tika nošauti, bērni – nežēlīgi nogalināti vai aizsūtīti uz Vāciju, bet sievietes – uz koncentrācijas nometnēm. Ēkas tika nodedzinātas līdz ar zemi. Ziņa par postāžu un nežēlību izplatījās pa visu pasauli.

Pēc kara ciematā atgriezās 143 sievietes un 17 bērni un ar

brīvprātīgo palīdzību tika likti jauni pamati mūsdienu Lidiceī. Tagad tur ir apmēram 150 laikmetīgu celtnu, Lidices memoriāls un muzejs ar pastāvīgu un mainīgu ekspozīciju, mākslas galerija, kurā notiek dažādas izstādes, kā arī rožu laukums ar vairāk nekā tūkstoš stādiem no visas pasaules.

2018. gada konkursa tēma – „Ūdens”

Starptautisku raksturu konkurss, īstenojoties kā bērnu mākslas izstāde „Lidice”, ieguva 1973. gadā. Konkursā piedalās bērni un jaunieši no apmēram 60 valstīm. Katru gadu konkursam ir cita tēma un to papildinošas apakštēmas, kuras konkursa organizatori iesaka atspoguļot savos darbos. UNESCO 2018.–2028. gadu ir pasludinājis par starptautisko desmitgadi „Ūdens ilgtspējīgai attīstībai”, tāpēc 46. starptautiskā bērnu mākslas konkursizstāde „Lidice 2018” ir veltīta tēmai „Ūdens”. Apakštēmas: „Ūdens – dzīvības avots”; „Ūdens kā dabas elements un tā dažādās formas”; „Ūdens dabā, pilsētā un mājās”; „Ūdens un dzīvība tajā”; „Ūdens transports un saimniecība”; „Ūdens dziedināšanai un izkļādei”; „Ūdens un cilvēks. Dzīve pie ūdeņiem”; „Ūdens pasākās un mitoloģijā”.

Latvijas bērni un jaunieši starptautiskajā bērnu mākslas izstādē „Lidice” piedalās kopš 2000. gada. Apbalvoto darbu skaita ziņā Latvija ieņem stabilu 3. vietu (aiz Čehijas un Slovākijas).

Latvijas bērnu darbi RD

Pēdējos gados konkursa izstāde tiek iekārtota Rīgas domē (RD) Rātslaukumā 1. Šogad tā bija apskatāma no 2018. gada 6. februāra līdz 21. februārim saules gaismas

apmirdzētajā 5. stāva vestibālā. Izstādē tika eksponēti 178 laureātu darbi. Paldies par ieguldīto darbu izstādes iekārtošanā bērnu un jauniešu centra (BJC) „Mīlgrāvis” skolotājai Dacei Timulei, pamatskolas „Rīdze” skolotājai Laimai Cēsniecei, Rīgas Juglas vidusskolas skolotājai Sandrai Ulmanei, Rīgas pašvaldības interešu izglītības iestādes „Mākslinieciskās jaunrades centrs „Praktiskās estētikas skola”” skolotājai Signei Žeļezņikai, BJC „Daugmale” skolotājām Brigitai Ulasai un Initai Zērietei, māksliniekam Alanam Beitneram un Rīgas interešu izglītības metodiskā centra Rīgas pilsētas rajonu un priekšpilsētu pasākumu koordinatorēm!

Konkursa Latvijas kārtai tika iesūtīti 1256 vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbi (dati apkopoti pēc iesūtītajiem pieteikumiem).

Darbi starptautiskās žūrijas vērtēšanai – februāra beigās

2018. gada februāra beigās darbi tiks nogādāti Lidicē. Tos vērtēs profesionāla starptautiska žūrija, kuras sastāvā ir dažādu mākslas jomu mākslinieki un mākslas pedagogi no dažādām pasaules valstīm. Latviju žūrijā pārstāv Valsts izglītības satura centra (VISC) Interesešu izglītības un audzināšanas darba nodaļas vecākā referente mākslas projektu koordinatore Areta Raudzeņa un mūsu kolēģe no Rīgas BJC „Daugmale” – studijas „Mozaika” vadītāja stikla māksliniece Ilze Rimicāne.

Pateicoties VISC un RD izglītības, kultūras un sporta departamenta (IKSD) atbalstam, Latvijas laureātu darbi tiek transportēti uz Čehiju. Šogad, kā informē I. Rimicāne, tas notiks 23. februārī.

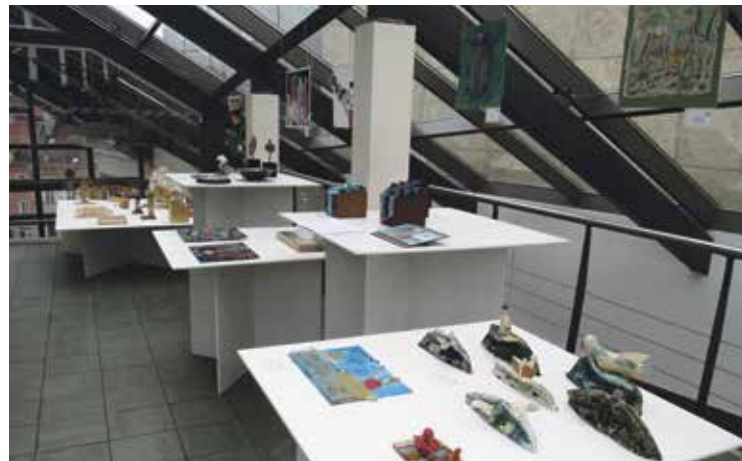

FOTO: Viva Dzene

Konkursa Latvijas kārtai tika iesūtīti 1256 vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbi no visas Latvijas.

Konkursa darbu vērtēšanas kārtība

Latvijas žūrijas pārstāve I. Rimicāne skaidro kārtību, kādā notiek konkursa darbu vērtēšana Čehijā: „Pagājušajā gadā bērnu darbi tika iesūtīti no 83 pasaules valstīm, pat no tik tālām kā Ķīna, Indija, Japāna, Malaizija, Filipīnas, Šrilanka u. c. Visus iesūtītos darbus vērtē Čehijas un ārzemju žūrijas komisija divos etapos.” I. Rimicāne atklāj, ka 1. etapā trīs dienās no vairāk nekā 25 000 iesūtīto darbu spilgtāko, tēmai atbilstīgo darbu atlasīja Čehijas žūrija – mākslas skolu pedagogi un mākslinieki. Savukārt 2. etapā vērtēšanā tiek iesaistīti ārzemju mākslas skolu pedagogi un mākslinieki no Honkongas, ASV, Beļģijas, Maskavas, Lietuvas,

Latvijas un citām valstīm. Žūrijas darbā parasti piedalās 13–25 personas. No Latvijas konkursa darbus Lidicē I. Rimicāne ir vērtējusi jau četras reizes, bet šogad brauks A. Raudzeņa no VISC.

Konkursa rezultāti būs zināmi maija sākumā, un tos publicē Lidices mākslas galerija savā mājaslapā www.lidice-memorial.cz.

1. jūnijā – Starptautiskajā bērnu aizsardzības dienā – notiek sviņīga izstādes atklāšanas un laureātu apbalvošanas ceremonija. Laureātu darbu izstāde Lidices galerijā parasti ir skatāma no 31. maija līdz 30. novembrim.

Latvijā konkursu organizē VISC sadarbībā ar RD IKSD Rīgas interešu izglītības metodisko centru. Konkursu atbalsta RD un Čehijas Republikas vēstniecība Latvijā. ■

“ UNESCO 2018.–2028. gadu ir pasludinājis par starptautisko desmitgadi „Ūdens ilgtspējīgai attīstībai”, tāpēc 46. starptautiskā bērnu mākslas konkursizstāde „Lidice 2018” ir veltīta tēmai „Ūdens”.

Rīgas Lietuviešu skola ir manis atdots parāds Lietuvai

IK ILZE BRINKMANE

Lai kādā valstī mēs nonāktu, priekšstats par to galvenokārt saistās ar tur sastaptajiem cilvēkiem. Arī cienīt citu valstu kultūru un valodu ir iespējams, ja cienām un godājam vispirms savu tēvzemi un mātes valodu. Rīgas Lietuviešu vidusskolas dibinātāja, ilggadējā direktore un patlaban skolas muzeja vadītāja **Broņislava Aldona Treija** uz dzīvi Latvijā pārnāca 1961. gadā, sekojot mīļotajam cilvēkam. Viņi ar vīru Andreju satikās 1958. gadā II Baltijas valstu studentu dziesmu svētkos Mežaparka estrādē, un tikšanās izrādījās liktenīga – pirms septiņiem gadiem tika nosvinētas zelta kāzas. Tā kā mīlestība radās, kopīgi dziedot, dēlam devuši vārdu Dainis. Tagad jau ir kupls mazbērnu un mazmazbērnu pulciņš, bet Aldonas kundzes sirds vienmēr ir bijusi plaša – gan attieksmē pret Lietuvas un Latvijas zemi un kultūru, gan – un īpaši! – bērniem un jauniešiem.

Dzejniece ar stingru mugurkaulu

Lietuvas simtgadībā viņas dzimtenē izdos A. Treijas dzejoļu krājumu, jo dzimtajā valodā rakstītās rindas izrādījušas tuvas daudziem tautiešiem. „Lietuviešu skola ir manis atdots parāds Lietuvai. Dzejoļu krājums saucas „Domās es atgriežos”. Jaunībā vissvarīgākā ir mīlestība, arī dzejā. Jau bērnībā dažādas pārdomas rakstīju dzejā un man pat paredzēja dzejnieces ceļu. Dzīve izvērtās citādi, bet laikam man ir spēja izprast cilvēkus un notiekošo viņu dvēselēs. Nekad nesmu samierinājusies, ja kaut kas ir pretrunā ar manu pārliecību. Esmu saņēmusi pretimnākšanu no cilvē-

kiem, kas ticējuši, ka to daru ne savam labumam, jo māte un tēvs mani mācīja visu dzīvē sasniegt ar nopietnu un atbildīgu darbu. Kopš agras bērnības palīdzēju vecākiem no klūgām pīt dažādus priekšmetus, tā pelnīju iztikai un dzīvošanai arī pirmajos gados Latvijā,” stāsta sirmā un staltā lietuviete.

Kad Rīgas Politehniskā institūta (tagad Rīgas Tehniskā universitāte) rektors Aleksandrs Veiss nākamo dzīvesbiedru A. Treiju aicinājis palikt strādāt Elektroenerģētikas fakultātē, tad A. Treija, pabeigusi Lietuvas Pedagoģijas institūtu, no dzimtās Klaipēdas pārnākusi dzīvot uz Rīgu. „Mani šokēja, ka te gandrīz neviens nerunāja latviski! Krieviski runāju slikti, jo Lietuvā runājām dzimtajā lietuviešu valodā. Ļoti vēlējos strādāt skolā. Sākumā biju pionieri vadītāja, un, kad 1967. gadā 21. vidusskolā (mācības krievu valodā) kļuva par direktora vietnieci, biju pirmā Latvijā, kas ieviesa mācību kabinetu sistēmu. Kabinetus aprikojām ar tolaik modernāko tehniku, un pie mums pieredzes apmaiņā brauca no visas plašās Padomju Savienības,” aizrautīgi stāsta pieredzējuši pedagoģe.

A. Treija ir bijusi klāt vairāku skolu radīšanā, vadījusi Rīgas 85. vidusskolas celtniecību. Tā bija divplūsmu skola, kurā 700 skolēnu runāja un mācījās latviski, bet 1000 – krieviski, taču krievu valodā runājošās skolotājas pārsvarā bija militārpersonu sievas un necentās apgūt latviešu valodu, tādēļ visa skolas darbība, pedagoģiskās sēdes u. tml. noritēja krievu valodā. Direktore rosinājusi ļaut izveidot atsevišķu skolu latviešu bērniem. Tie vēl bija pagājušā gadsimta 80. gadi, tādēļ saskārusies arī ar agresīvu pretestību – Purvciemā

FOTO: Andris Bērziņš

Rīgas Lietuviešu vidusskolas dibinātāja, ilggadējā direktore un patlaban skolas muzeja vadītāja Broņislava Aldona Treija uzskata, ka cilvēka dzīvē vissvarīgākās ir savstarpējās attiecības, jo tās spēcina un iedvesmo arī grūtos brīžos.

dzīvo īpaši daudz atvaļināto PSRS militārpersonu un viņu ģimeņu. Tomēr ieceri izdevās īstenot.

1991./92. mācību gadā 85. vidusskolas paspārnē tika atvērta arī Rīgas Lietuviešu pamatskola, kurā sākumā tika pieteikti deviņi skolēni. Kad interese pieauga, direktore atjaunoja Rīgas domes piedāvāto pamesto bērnu dārza ēku Ķengarā, Prūšu ielā 42a, un 2000. gadā darbu sāka Lietuviešu vidusskola. Tajā mācās ap 400 skolēnu, kuru dzimtās saknes ir meklējamas ne tikai lietuviešu, bet arī latviešu un krievu ģimenēs.

Valodas – atslēga uz cilvēka nākotni

„Esam viena no mazākumtautību skolām, un, būdama direktore, skolotājiem un vecākiem pamatoju savu attieksmi: ja dzīvojam Latvijā, ir jāciena un jāzina valsts valoda – visi latviešu tradīciju un valsts svētki notiks latviski, bet lietuviešu – lietuviski, bērni apgūs arī krievu, angļu un vācu valodu, jo valoda ir atslēga uz cilvēka nākotni. Sākumā visvairāk neapmierināti bija pieaugušie – atsevišķi skolotāji, vecāki, jo bērni visu uztver citādi un pat gudrāk. Patlaban 90 % latviešu, kas strādā skolā, saprot lietuviešu valodu un daļa arī runā lietuviski, bet visi lietuvieši pārvalda latviešu valodu,” norāda Aldonas kundze, kuru dzīvesbiedrs uzrunā sauc par Aldu. Viņa atceras savu tēvu, kurš teicis: kamēr Andrejs neiemācīsies lietuviešu valodu, nedos piekrišanu precēties. Abu pirmais kopdarbs Latvijā bijis izveidot lietuviešu un latviešu valodas vārdnīcu.

A. Treija, rādot fotogrāfijas, ar sajūsmu stāsta par skaisti izveidoto un ziediem bagāto dārzu. To visa

ģimene iekopusi Misā, kur savulaik inteliģencei (skolotājiem, zinātniekiem) dota iespēja iegādāties zemi. Viņa ir pārliecināta, ka arī skolas videi ir jābūt tīrai, skaistai, siltai. Skola var lepoties ar brīnišķīgu ziemas dārzu. „Ieviesām ikdienas un svētku skolas formas. Centos, lai viss atbilstu tam, kāda manos priekšstatos ir sapņu skola, – bērnam ir jājūtas brīvi, cienītam un mīlētam. Lai skolēns saprastu, ka visi, kuri skolā strādā, viņam vēl tikai labu. Tas nozīmē – ir patiesi ieinteresēti, lai viņi labi mācītos un uzvestos, ar labām sekmēm beigtu skolu. Ir būtiski, ka klasē nav vairāk par 20 bērniem, tādēļ skolotāji var veltīt uzmanību un strādāt ar katru bērnu individuāli. Mācību sasniegumi ir augstāki par vidējiem rādītājiem,” uzsver ilggadējā skolas vadītāja.

Skolas darbību un mācību procesam nepieciešamā iegādi atbalstījuši daudzi lietuvieši, piemēram, tagadējais Biržu pilsētas mērs Valdemārs Valķūns (*Valdemaras Valkiūnas*); katram skolēnam jaunākās grāmatas nodrošinājusi Lietuvas valdība, kas piešķirusi arī 80 tūkstošus eiro, lai iekārtotu bērnu rotaļu laukumu un uzceltu sētu. Skolas sporta laukumā var atrasties arī citi pilsētas bērni, bet ir jāreģistrējas pie skolas dežuranta, lai būtu atbildīgi par tā izmantošanu.

A. Treija ir saņēmusi neskaitāmus atzinības pierādījumus gan no Lietuvas Republikas, gan Latvijas valdības, skolā viesojušies visi līdzšinējie Lietuvas Valsts prezidenti. Nozīmīgākie apbalvojumi ir Lielkņaza Ģedimīna ordeņa medaļa, Lietuvas Republikas zelta goda zīme „Par nopelniem” un Latvijas Republikas piešķirtais Atzinības krusts.

“Centos, lai viss atbilstu tam, kāda manos priekšstatos ir sapņu skola, – bērnam ir jājūtas brīvi, cienītam un mīlētam. Lai skolēns saprastu, ka visi, kuri skolā strādā, viņam vēl tikai labu.

Gan skola, gan Latvijas Lietuviešu kultūras biedrība, tuvinot abu tautu cilvēkus un kultūru, ir bijušas un joprojām ir kā tilts starp Latviju un Lietuvu. Ne velti biedrības priekšsēdētājs Rolands Žalnierjus (*Rolandas Žalnierius*) skolā vada interešu izglītības centru. Skolēni ierodas no dažādām dzīvesvietām, un tiek nodrošināts, ka līdz vakaram ir iespēja iesaistīties kādā no 147 interešu izglītības pulciņiem, darbojas skolas koris, ansamblis un orķestris, notiek sporta papildnodarbibas.

Vēl ir daudz ideju

Pirms gada skolas vadību pārņēma domubiedre Jolanta Nagle, kas turpina savulaik vadības komandas izvirzītos galvenos audzināšanas un pilsoniskās apziņas veidošanas uzdevumus, tomēr Aldonas kundzei vēl ir daudz ideju, piemēram, kā laikmetīgi un interesanti iekārtot skolas muzeju. 24. februārī plkst. 12.00 Ķīpsalā Latvijas grāmatu izstādes laikā notiks A. Treijas grāmatas „Dzīves nenogurdinātā” atvēršana: tajā ir aprakstīta bērnība, studiju gadi Lietuvā un darba gaitas Latvijā.

Klausoties viņas lasīto dzeju lietuviski, balss noskaņā ir izjūstama gan mīlestība, gan zināma smeldze: „Sirds bez mīlestības ir kā kristāla vāze bez ziediem...” Atbildot uz jautājumu, kas rada lielākās pārdomas, abi ar vīru, kā ierasti, viens otru papildinot, saka: „Mūsu dzīves lielākais papildījums ir bijis godprātīgi darīts darbs jau vairāk nekā 60 gadu garumā. Nekad nesam alkuši nopelnīt miljonus, bet ir visai nelāga izjūta, kad pirms došanās uz veikalu ir jāapsver, vai varēsim atļauties nopirkt litru vai tikai puslitru piena, vai pietiks līdzekļu visnepieciešamākajam.” A. Treija vēl piebilst: „Tie, kas savos kontos uzkrāj miljonus un miljardus, viņšaulē jau līdzī tos nepaņems. Viņiem visbiežāk ir apsardze, jo viņi baidās. Tādēļ es uzskatu, ka cilvēka dzīvē vissvarīgākās ir savstarpējās attiecības – tās mūs spēcina un iedvesmo arī grūtos brīžos. Ticēsim mīlestībai, tad būs stipra arī Lietuva un Latvija!”

Jelgavas 1. internātpamatskola
Adrese: Institūta iela 4, Jelgava, LV-3002,
tāl.: 63029514; e-pasts: 1intpsk@izglitiba.jelgava.lv;
www.jelgava1isk.lv

Kultūrizglītības programma

- Vizuālā māksla
- Lietišķā māksla
- Mūzika
- Teātris
- Folkloras pulciņš

Radošās industriju programma

- Jauno lasītāju klubs
- Avīzīte „Saskarsme”

Sporta programma

- Sporta spēles
- Galda spēles
- Invalidu sports

Skolas īstenotās izglītības programmas
Speciālās pamatizglītības programmas:

- izglītojamajiem ar fiziskās attīstības traucējumiem (21015311);
- izglītojamajiem ar somatiskajām saslimšanām (21015411);
- izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811);
- izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911).

Iespējamie rehabilitācijas pakalpojumi:

- ārstnieciskā vingrošana grupā;
- ārstnieciskā vingrošana grupā ar individuālo uzdevumu;
- peldēšana;
- fizikālās terapijas procedūras:
 - masāžas,
 - cirkulārā duša, burbuljanna,
 - parafina un ozokerīta aplikācijas,
 - „Biopton”,
 - teipošana.

Skolā ir nodrošināta četreizēja ēdināšana dienā, modernas renovētas internāta telpas, pieejamas skolēniem ar kustību traucējumiem, Montessori metodes kabinets, sajūtu telpa; skolai ir transports skolēnu vajadzībām. Skolā tiek nodrošināta medicīniskā rehabilitācija atbilstīgi skolēna veselības stāvoklim un vajadzībām. Nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināta atbilstīga ēdināšana.

PIKC LIEPĀJAS MŪZIKAS,
MĀKSLAS un DIZAINA
VIDUSSKOLA

> IESTĀJEKSĀMENI

MŪZIKA

27. un 28. jūnijā

MĀKSLA UN DIZAINS

27. jūnijā

> www.lmmdv.edu.lv

> info@lmmdv.edu.lv

> 25739994 (mācību daļa mūzikas izglītības programmām)

> 29114813 (mācību daļa mākslas izglītības programmām)

Martā notiks XXI jauno pianistu festivāls „Klavieres populārajā mūzikā un džezā”

IK EDĪTE MILLERE

Nodibinājuma „Jauno pianistu festivāls „Klavieres populārajā mūzikā un džezā” valdes locekle

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas (JVLMA) Lielajā zālē 3. martā plkst. 12.00 notiks XXI jauno pianistu festivāla „Klavieres populārajā mūzikā un džezā” noslēguma koncerts – veltījums Latvijas valsts simtgadībā. Koncertā piedalīsies četru Rīgas vispārīgizglītojošo mūzikas novirziena skolu un 14 Latvijas vispārīgizglītojošo mūzikas novirziena skolu klavieru klases skolēni (provizoriski – 55 dalībnieki un ap 40 pedagogu) solo un dažādu ansambļu priekšnesumos. Kopumā atlases dalībnieki I un II aktivitāšu posmā bija četru Rīgas vispārīgizglītojošo profesionāli orientēto (mūzikas virziena) skolu (6., 45., 88., mūzikas internātvīdusskola) 430 skolēnu un 14 Latvijas vispārīgizglītojošo profesionāli orientēto (mūzikas virziena) skolu 894 skolēni, tātad pavisam 1324 skolēni un 64 skolotāji. Viņi ir izturējuši konkursa atlasi savās skolās un gatavojas uzstāties fināla koncertā.

Koncerta mērķis ir godināt Latvijas nacionālos dārgumus – Rīgas un Latvijas kultūrtelpā ierakstīto akadēmisko latviešu komponistu jubilāru J. Vītola,

“ Starp tradicionālajiem pianistu festivāliem šis ir īpašs ar to, ka jaunieši demonstrē savu varēšanu arī improvizācijā, džezā un populārajā mūzikā.

Jāņa Ķepiņa un Jura Karlsona klavierdarbus un mūsdienu ritma mūziku. Festivāla viesmākslinieki ir pianisma izcilības Jurijs Spigins un Viktors Ritovs, eksperts – JVLMA asociētais profesors Indriķis Veitners, konsultante – Dr. paed. Larisa Maļkova.

Savukārt pedagogiem notiks praktiskais tālākizglītības seminārs ar priekšlasījumu „Ritma spēks pianismā”, meistardarbnīca sadarbībā ar Rīgas skolu skolēniem un apaļā galda diskusija kopā ar JVLMA Džeza mūzikas nodaļu un Tālākizglītības nodaļas mācībspēku.

Festivālā uzplaukst jauni mūzikas talanti

Mūzikas skolu pianisma festivāli ir kļuvuši tradicionāli, taču bieži vien netiek pienācīgi novērtēti to devums Rīgas un Latvijas

mūzikas un kultūras dzīvē – tas, ko rada jaunieši, kuri ir absolvējuši mūzikas novirziena vidusskolas: te ir jāmin tādas izcilības kā Andris Nelsons, Sonora Voice, Sergejs Jēgers, Maija Kovaļevska, Daiga Gaismiņa, Dace Adviljone. Šāds festivāls ir ne vien zināma veida atskaite un paaugstina māksliniecisko līmeni vispārīgizglītojošo mūzikas novirziena skolu konkurencē, bet arī iepazīstina ar sasniegumiem un profesionālās varēšanas līmeni mūzikas pazinējus, īpaši – jauniešus no Rīgas mūzikas skolām un vispārīgizglītojošajām skolām. Starp tradicionālajiem pianistu festivāliem šis ir īpašs ar to, ka jaunieši demonstrē savu varēšanu arī improvizācijā, džezā un populārajā mūzikā. Bieži vien tieši šādi festivāli ļauj tikt pamanītiem un uzplaukt jauniem mūzikas talantiem.

Līdzās mūsu izcilo nacionālo un pasaules akadēmisko komponistu klaviermūzikai dalībnieki rādīs savas spējas improvizācijā džezā un populārajā mūzikā – jomās, kam mazāk pievēršas mūzikas skolas, bet kurās aizvien ir vajadzīga profesionāla jauno mūziķu sagatavošana. Tā ir vēl viena papildu vērtība, ar ko šis festivāls atšķiras no citiem tradicionālajiem pianisma festivāliem.

Festivāls tiek organizēts kopš 1997. gada un ir noticis Melngalvju namā, Lielajā ģildē, Mazajā ģildē, Vernisāžā, Rīgas vēstures

un kuģniecības muzejā, Jelgavas 4. vidusskolas jaunajā zālē un JVLMA. Festivāla iniciators ir Rīgas 6. vidusskolas direktors Haralds Bārzdīns. Ilggadējie festivāla organizētāji un vadītāji ir Dr. paed. J. Spigins un L. Maļkova. Šogad festivālu organizē Edīte Millere un nodibinājums „Jauno pianistu festivāls „Klavieres populārajā mūzikā un džezā”.

„Mūzikas izglītība var iekvē-

lināt bērna iztēli vai arī kaislību pilnu dzīvi. Ja jūs dāvināt bērniem jaunu pasauli izpētei, izaicinājumi un iespējas ir bezgalīgas. Mūzikas izglītība nedrīkst būt dažu veiksminieku privilēģija, tai ir jābūt katra bērna pasaules sastāvdaļai. Kopējā muzicēšanā tiek veicināti arī integrācijas mērķi,” uzskata festivāla organizatori.

Šogad festivālu atbalsta JVLMA un Rīgas dome. ■

RAUNAS IELA 12-2, CĒSIS, LV-4101
TĀLRUNIS 64125385, MOB.TĀLR. 29445381
E-PASTS: AKCMV@AKCMV.GOV.LV
WWW.AKCMV.GOV.LV
WWW.FACEBOOK.COM/AKCMV

aicina apgūt

profesionālās vidējās izglītības programmas

OGRES TEHNIKUMS
PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS

f /ogrestehnikums/

www.ovt.lv

Ogres tehnikums, Aizupes, Tinūžu pagasts, Ikšķiles novads, LV-5001.
Tālrunis: 29996675, fakss: 65055202, e-pasts: ovt@ovt.lv

Nepieciešamie dokumenti:
Izglītību apliecinoša dokumenta kopija (uzrāda oriģinālu), medicīnas izziņa (veidlapa 027/u), 4 fotogrāfijas 3 x 4 cm, uzrāda pasi vai dzimšanas apliecību.

Audzēkņi saņem stipendiju. Audzēkņiem pieejama dienesta viesnīca.

Dokumentus pieņem no 11. jūnija.

Ar pamatizglītību (mācību ilgums – 4 gadi), iegūstot kvalifikāciju:

- mežsaimniecības tehniķis
- meža mašīnu operators
- meža mašīnu mehāniķis

mēbeļu galdnieks

namdaris

datorizētu kokapstrādes iekārtu operators

elektronikas tehniķis

datorsistēmu tehniķis

klientu apkalpošanas speciālists

grāmatvedis

multimediju dizaina speciālists

videooperators

reklāmas dizaina speciālists

vides labiekārtojuma un objektu dizaina speciālists

interjera dizaina speciālists

apģērba dizaina speciālists

viesmīlības pakalpojumu speciālists

ēdināšanas pakalpojumu speciālists

pieaugušo izglītības programmas*

*īstenošanas vietas – Ogre un Vecbebrī

Kā apturēt ētiski nepieļaujamo vienaldzību

IK ĒRIKA LANKA

Mg. paed., Mg. phil.,
LU Pedagoģijas, psiholoģijas
un mākslas fakultātes
Pedagoģijas nodaļas lektore

Latvijas Universitātes (LU) 76. starptautiskās zinātniskās konferences „Cilvēks un tehnoloģijas, izglītības kvalitāte” sekcijā „Tradicionālais un inovatīvais skolas pedagoģiskajā procesā” runāju par ētiskās vienaldzības fenomenu, ko pagājušā gadsimta 70. gados sāka pētīt Japānā un kas strauji šiem tuvojās Eiropai.

Kā tas izpaužas? Arvien vairāk cilvēku nevēlas just, lai gan mums ir raksturīgi brīnīties, pārdzīvot, just. 25 gadus tiek pētīta paaudze, kurus sauc par hikikomori. *Acute social withdraw* (angļu val. ‘akūta sociālā attālināšanās’) jeb hikikomori fenomens – gandrīz 1,5 miljoni iedzīvotāju 15–50 gadu vecumā neizrāda nekādu interesi par sociumu, gadiem neiziet no savas mājas, viņiem ir pilnīgi vienaldzīgi tuvinieki – un kur nu vēl citu cilvēku likteņi... Attīstoties digitālajām tehnoloģijām, šie notikumi ieguva lavīnas spēku un diemžēl tā vairs nav tikai Japānas problēma. Katrs no mums noteikti pazīst cilvēkus, kuri ir diezgan vienaldzīgi pret citu sāpēm, neiestājas par neaizsargātajiem, izliekas, ka viņus neskar notikumi, kas ietekmē mūsu valsts nākotni, politiku, utt. „Ne mana cūka, ne mana druva” – līdzīgas tendences ir visā pasaulē. Hikikomori subkultūras pārstāvju uzvedībai ir raksturīga sociofobija, tādēļ viņi gadiem neiziet no dzīvokļa, necēlo, izvairās no sociālām lomām, negrib strādāt. Lai gan dzīvo uz vecāku rēķina, viņi neizjūt saikni ar tuviniekiem, ir neemocionāli, un viņiem trūkst empātijas spēju.

Digitālās tehnoloģijas un to piedāvātās iespējas ir viņu dzīves jēga. Viņi nerunā ar citiem, mīl vientulību, pārsvarā sēž un guļ mājās, bet sarunām ar plašsaziņas līdzekļiem un sadarbībai piekrist tikai par maksu. Hikikomori pārstāvju intereses ir ļoti šauras: datorspēles, pornogrāfija u. c.

Čati un sociālie tīkli piepilda saskarsmes vajadzības, toties aktīvi tiek propagandēts viņu dzīvesveids un cilvēki tiek aicināti šajā subkultūrā.

Japānas kultūrā iekodētā savrupā un ieturētā attieksme pret citiem ir līdzīga arī latviešiem. Profesors Seržs Tiserons (*Serge Tisseron*) ir pārliecināts, ka šāda attieksme ir iemesls, kādēļ ģimene gandrīz nekad nelūdz palīdzību, bet skola izvairās saskatīt problēmu. Pēc pētījumu uzskatiem, hikikomori uzvedības sociālie cēloņi ir:

- ◆ sociālais spiediens un nespēja to izturēt;
- ◆ sociuma gaidas, dispozīcijas;

- ◆ bailes no reālās dzīves notikumu klātbūtnes;
- ◆ dzīve urbanizētā vidē;
- ◆ mediju un digitālo iespēju ie-nākšana;
- ◆ pārāk droša sociālā atbalsta sistēma;
- ◆ ģimenes saišu saīsināšana. Personīgie cēloņi:
- ◆ privātās dzīves neveiksmes, traumas;
- ◆ nerealizēta seksualitāte;
- ◆ trauksme;
- ◆ emocionāls jutīgums;
- ◆ zems pašvērtējums;
- ◆ slinkums;
- ◆ niecīga motivācija apgūt jaunās zināšanas;
- ◆ infantilisms.

Šis fenomens strauji izplatās pasaulē un ir saistīts ar globalizāciju, kam ir raksturīga multikulturālas sabiedrības veidošanās, ģimenes saišu saīsināšana, kopienu lomas samazināšanās. Subkultūra sevi ātri papildina – līdzīgs dzīvesstils, mode, spēles, ēdiens. Ir novērojama uniseksualitāte un sekularizācija.

Cilvēki dzīvo kā apvalkā. Daži pētnieki izsaka pieņēmumu, ka jaunā paaudze neredz dzīvei jēgu, ir apjukusi, depresīva ārkārtīgi augsto prasību un standartu dēļ (*Kato, T. A., Shinfuku, N., Sartorius, N., and Kanba, S. (2011). Are Japan's Hikikomori and Depression in Young People Spreading Abroad? Lancet, 378, 1070.*)

Tā kā dažādās valstīs – Francijā, Itālijā, arī Latvijā – ir arvien vairāk šīs paaudzes pārstāvju, būtu jāaktualizē jautājums, vai esam gatavi tam, ka vajadzības gadījumā mums neviens nepalīdzēs. Citēšu poļu dzejnieka Bruno Jaseņska (*Bruno Jasiński*), kuru nogalināja 1937. gadā Butirkas cietumā, atziņu: „Nebaidies no ienaidniekiem – sliktākajā gadījumā viņi var tevi nogalināt. Nebaidies no draugiem – sliktākajā gadījumā viņi var tevi nodot. Baidies no vienaldzīgajiem! Jo pasaulē visbaisākie noziegumi ir paveikti ar viņu klusējošu piekrišanu.”

“ Japānas kultūrā iekodētā savrupā un ieturētā attieksme pret citiem ir līdzīga arī latviešiem. Profesors Seržs Tiserons ir pārliecināts, ka šāda attieksme ir iemesls, kādēļ ģimene gandrīz nekad nelūdz palīdzību, bet skola izvairās saskatīt problēmu.

FOTO: Andris Bērziņš

Ērika Lanka.

Latvijā arvien biežāk ir vērojama vienaldzības pastiprināšanās. Kas notiek ar sabiedrību? Kādēļ cilvēki ir kļuvuši tik vienaldzīgi, ka nereaģē pat uz kliegšiem ētiskiem noziegumiem? Kāpēc pārākumi tiek uzskatīti par normu? Kādi ir vienaldzības cēloņi? Kāda būs nākamā paaudze? Daudzas mātes ir distancētas un aukstas, bet tēvi – nepieejami. Pieaugušie ir blakus, bet viņi ir emocionāli nepieejami. Sabiedrība liek sacensties un uzvarēt, tas rada lielu trauksmi un stresu. Strauji pieaug egoisms, neviens negrib iesaistīties citu problēmu risināšanā.

Tācu ir arī labie piemēri. Atsaucamies vardarbības upuru saucieniem un esam nesavtīgi, ziedojam.

Manuprāt, galvenais ētiskās vienaldzības cēlonis ir bailes, egoisms, nespēja uzņemties atbildību par sekām, nespēja līdzpārdzīvot.

Plašsaziņas līdzekļi sniedz tūlītēju mierinājumu. Starp paaudzēm paliek maz kopīgā, bet sociokulturālie un subkultūras fenomeni veido jaunas kopības – ar jaunām normām, kas pasaulē strauji izplatās.

Atbalstoša mācību vide izglītības iestādē ir mīļdarbības procesā mērķtiecīgi radīts informatīvo, sociālo, materiālo iespēju kopums, kas sekmē skolēnu attīstību veicinot, humānu, cilvēkcentrētu mācīšanos, pilnveido viņa prasmes un kompetences, palīdz pašaktualizēties, sasniegt savas dzīves mērķus, pārvarēt sociālos riskus un socializācijas procesa nepilnības un integrēties sociumā, saglabājot personības autonomiju un labizjūtu.

Svarīga ir arī vecāku izglītošana par bērnu emocionālo un sociālo audzināšanu, treniņi, ģimenes terapija, ko apmaksā valsts, koučings; noteiktie sodi par atstāšanu bezpalīdzīgā stāvoklī un palīdzības nesniegšanu; skolas vides pārvēršana par atbalstošu un sociālās prasmes veicinošu; iešana ciemos; digitālo ierīču atslēgšana ģimenē un viesībās utt.

No mums katra ir atkarīgs, vai ētiski nepieļaujamā vienaldzība ie-nāks mūsu ikdienā kā norma vai mēs tomēr saglabāsim cilvēcību. ■

Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola

2018./2019. MĀCĪBU GADĀ KLĀTIENĒ UZŅEMS pamatskolas absolventus šādās kvalifikācijās
(mācību ilgums – 4 gadi, mācības bez maksas, izglītojamie saņem stipendiju):

- Loģistikas darbinieks
- Klientu apkalpošanas speciālists
- Restorānu pakalpojumu speciālists
- Reklāmas pakalpojumu komercdarbinieks
- Komercdarbinieks
- Ēdināšanas pakalpojumu speciālists

INFORMĀCIJAS DIENAS:
2018. gada 13. martā plkst. 14.00,
17. aprīlī un 15. maijā plkst. 15.00

Adrese: **Tomsona iela 3/5, Rīga**
Informācija pa tālr.: **67371528, 20011299**
Internetā: **info@rtpv.edu.lv, www.rtpv.edu.lv**
Satiksme: **3., 5., 25. trolejbuss**
vai 11. autobuss līdz pieturai „A. Briāna iela / Arēna „Rīga””

Nodarbības ārpus skolas pozitīvi ietekmē mācīšanos

IK MARIJA MICĶEVIČA

Dagdas vidusskolas projekta koordinatore

No 2015. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. augustam Dagdas vidusskola kopā ar sadarbības skolām no Austrijas, Čehijas un Horvātijas īsteno programmas „Erasmus+” KA2 stratēģiskās skolu sadarbības partnerības projektu „Schule draußen – Lernen außerhalb des Klassenzimmers” („Mācības ārpus skolas sienām”; liguma Nr. 2015-1-AT01-KA219-005063_6), kurā tiek secināts, ka nodarbības ārpus skolas pozitīvi ietekmē mācīšanos un zināmas iemaņas noder ne tikai mācību procesā, bet arī tālākajā dzīvē.

Starpvalstu mācību aktivitātēs iegūst sociālās prasmes

Projekta laikā ir īstenotas skolēnu un skolotāju starpvalstu mācību aktivitātes partnerskolās. Sadarbības skolu pedagogi un skolēni 2016. gada septembrī viesojās Dagdā. Nedēļu garās vizītes laikā viesi iepazīna Latviju un Latgali – tās cilvēkus, kultūru un dabu, kā arī kopīgi piedalījās āra nodarbībās.

Tomēr pats svarīgākais, ko skolēni iegūst šādās tikšanās reizēs, ir sociālās prasmes – komunicēt, sadarboties, uzstāties, izteikt un aizstāvēt savu viedokli. Dagdas vidusskolas skolēniem šis projekts ļāva uzlabot vācu un angļu valodas prasmes. Projekta dalībnieki piedalījās dažādās aktivitātēs un apmeklēja nozīmīgus novada apskates objektus: Rāznes Nacionālo parku, kur tika pētīti koki; vides un izglītības centru „Ķepa”, kur varēja draudzēties ar zvēriem; Jaundomes muižu, kur iepazīna Latgales ezeru zivis; Andrupenes lauku sētu, kur pilnveidoja prasmes par tēmu „No graudiņa līdz kukulītim”.

Savukārt Dagdas vidusskolas skolēni un pedagogi 2017. gada maijā viesojās Čehijā, bet pašlaik notiek gatavošanās noslēguma semināram Horvātijā.

Projektā tiek analizētas Dagdas vidusskolā vadītās stundas, salīdzinot tās ar partnerskolu pedagogu stundām un īpašu uzmanību pievēršot tradicionālo mācību stundu vadīšanai ārpus skolas. Paralēli tiek veidoti izdales materiāli dažādos mācību priekšmetos. Projektā iesaistītie skolotāji apmainās idejām un mācās viens no otra, kopīgi strādā, lai sasniegtu projekta mērķus.

Tiešā saskarsmē ar vidi – zināšanas par apkārtni

Dagdas vidusskolā nodarbi-

FOTO: no skolas arhīva

Dzejas stunda vācu valodā kopā ar skolotāju Mariju Micķeviču skolas pagalmā.

bas ārpus skolas sniedz vairākus ieguvumus, jo dod iespēju skolēnam daudz ko piedzīvot, atklāt, izpētīt un apkopot savu pieredzi. Nodarbības palīdz skolēniem arī vairāk izkustēties, aktīvi darboties, veicot skolotāju norādītos uzdevumus. Āra nodarbības dod iespēju skolēniem attīstīt zināšanas iemaņas, kuras var noderēt ne tikai mācību procesā, bet arī tālākajā dzīvē, piemēram, informācijas vākšana un tās apstrāde, kā arī prasmes strādāt vienoti, iekļauties grupā. Izmantojot āra pētījumu pieredzi, tiek iegūtas padziļinātas zināšanas konkrētā jomā mācību priekšmetā. Kā loģisks turpinājums vienkāršākajām āra nodarbībām var sekot zinātniskie pētījumi un eksperimenti. Tikai tiešā saskarsmē ar vidi skolēni var attīstīt apziņu un iegūt zināšanas par apkārtni pasauli, izkopt nepieciešamās iemaņas un sekmēt pasaules attīstības progresu. Jaušinājumi un dažādi iesaistīti āra nodarbību laikā kļūst par neaizmirstamiem notikumiem un paliek atmiņā uz ilgu laiku.

Dagdas vidusskolas skolotāji spēj veiksmīgi plānot savas mācību stundas un novadīt tās arī ārpus skolas telpām. Tās nav tikai nodarbības bioloģijā, ķīmijā, bet arī latviešu valodā, svešvalodās, matemātikā, vizuālajā mākslā, fizikā. Līdzīgi kā klasē, arī āra nodarbībās tiek attīstīta kritiskā domāšana un analizēšanas prasmes, uzlabotas sadarbības prasmes problēmsituācijās, radīts atklājuma prieks un attīstīta radoša pieeja. Par to var pārliecināties skolēnu darbos, kas

tiek izvietoti skolas „Erasmus+” stūrītī un klašu telpās.

Projekta pieredzi apkopo dienasgrāmatā

Skolēni ir tie, kuri skolā un projektā gūto pieredzi un zināšanas izmanto nākotnē. Skolā ir izveidota projekta dienasgrāmata, kurā visi projekta dalībnieki dalās savās atziņās. Viena no projekta dalībniecēm Milāna par nedēļu Ungārijā raksta: „Man ir ļoti liels prieks piedalīties šajā projektā, un nedēļa, kad mēs bijām Ungārijā, man atmiņā paliks uz ilgu laiku. Šīs nedēļas laikā es ieguvu daudz jaunu draugu, es uzlaboju angļu valodas prasmes, piedalījos interesantās aktivitātēs, kuras bija saistītas ar projektu, jo arī mūsu skolotāji praktizē āra nodarbības. Un ieguvu ļoti daudz neaizmirstamu emociju.”

Daniela un Airita, kas bija uzņēmušās vadību projekta dalībnieku viesošanās laikā, raksta: „Neuztraucieties par to, ja valodas zināšanas pašiem šķiet nepilnīgas – nav labāka veida, kā tās uzlabot, kā atrasties internacionālā vidē. Arī mēs sākumā baidījāmies runāt, baidījāmies ko pateikt nepareizi, bet vēlāk pārvarējām bailes, jo citas iespējas vienkārši nav, ja vēlies kontaktēties ar cilvēkiem.”

Plāno veidot āra klasi un dalās pieredzē

Ar lielu nepacietību Dagdas vidusskolā gaidām āra klases izveidošanu, kā arī tiek plānots labiekārtot tās apkārtni. Projekta lai-

FOTO: no skolas arhīva

Dagdas vidusskolas skolēni ar skolotājām Larisu Mačukāni un Annu Krilovu mācību vizītē Scolnokā (Ungārijā).

FOTO: no skolas arhīva

Skolotājas Velta Augustova un Snežana Smirnova mācību seminārā Ostravā (Čehijā).

kā skolas pedagogi savā pieredzē dalās gan ar novada pedagogiem, gan ar starptautiskajiem partneriem, stāstot par aktivitātēm, kas ir saistītas ar āra mācību procesa metodiskā darba pilnveidi.

Projekta ietekmē ar inovatīvām idejām un degsmi notiek jaunas aktivitātes, lēnām mainās kopējā skolas vide, skolēni ir vairāk motivēti svešvalodu apguvē, drošāki dalībai citos projektos starptautiskā vidē („eTwinning”, „Europe for Citizens”). Starptautiskā vide attīsta gan personīgās, gan profesionālās, gan starpkultūru, svešvalodu, gan radošuma kompetences, kas tik ļoti ir nepieciešamas pedagoga darbā, lai motivētu skolēnus mācību un projektu darbam. Skolēni atzīst, ka viņi visi ir daļa no vienotās Eiropas identitātes un Eiropas sabiedrības, ka viņi tā var mācīties

viens no otra, pārvarēt nacionālus un kultūras aizspriedumus, īpaši pateicoties mācību vizītēm partnerskolās. Piedalīšanās starptautiskā projektā paaugstina skolas pašvērtējumu un arī interesi par turpmāko starptautisko sadarbību. Projekta dalībnieku vienotības izjūta ir izšķirīga kvalitatīvu rezultātu sasniegšanā.

Informācija par visām projekta aktivitātēm tiek izplatīta skolā un projekta timekļa lapā www.schuledraussen.eu un <https://twinspace.etwinning.net>, Dagdas vidusskolas mājaslapā www.dagdasvidusskola.lv.

Projekts tiek finansēts ar Eiropas Savienības atbalstu. ■

„Bērns jaunā ģimenē”

Cilvēki, izmēģinājuši pieņemt audzināšanas metodes ģimenē un secinājuši, ka tās nedarbojas, nopūšas: „Tie ir gēni. Nācis no tādās vides – skaidrs, tā burtiski velk viņu atpakaļ!” To pašu suflē radu tantes, kaimiņi un (paklusām) pat ārsti. Nemācās, melo, klaiņo, zog? Ir dumjš, slinks un neattapīgs? Jums nolaidušās rokas? Ņemiet rokās šo grāmatu un sāciet darbu no jauna – un redzēsiet: viss vēl ir iespējams! Ir iespējams palīdzēt sev pašam un bērnam, lai izaugtu laimīgs, pilnvērtīgs sabiedrības loceklis.

Grāmata ir ļoti vienkārša, un tajā sniegtie padomi ietver arī kodolīgus paskaidrojumus, kāpēc bērns uzvedas slikti un kā vecākiem rīkoties, lai bērns sajostos droši, jo tieši nedrošība un atstumtības izjūta ir galvenie iemesli, kādēļ bērns uzvedas neadekvāti. Izrādās, ir vairāki vienkārši iemesli, kāpēc sāpināts bērns nespēj saprast parastās audzināšanas metodes. Un grāmatas autori, gadu desmitiem strādājot ar sāpinātiem bērniem un viņu ģimenēm, ir apkopojuši audzināšanas metodes, kas ir vienkāršas un iedarbīgas. Lasiet, izmēģiniet un pārliecinieties – ikviens bērns, sajutis rūpes un mīlestību, atplauks un mainīsies, visai pasaulei parādot to brīnišķīgo cilvēku, kurš līdz šim slēpies pamestības, bailu un sāpju austā kokonā. Lai jums veicas, un lai jūsu bērni aug laimīgi!

Grāmatas autori ir psihologi, kuru specializācija ir adopcija un pieķeršanās. Ph. D. Karina B. Pērvaša ir Teksasas Kristīgās universitātes Bērnu attīstības institūta direktore. Viņa vada programmu „Adoption Project” un tā izveidoto nometni „Hope Connection”. Ph. D. Deivids R. Kross ir Teksasas Kristīgās universitātes Bērnu attīstības institūta direktores vietnieks un šīs universitātes Psiholoģijas nodaļas profesors. Vendija Laionsa Sanšaina ir godalgota žurnāliste.

No angļu valodas grāmatu tulkojusi Sintija Zariņa. ■

Atlants bērniem „Latvija”

Košais atlants bērniem „LATVIJA” ir ilustrēts karšu krājums ar 24 mūsu valsts kartēm: 5 dabas kartēm, 2 iedzīvotāju kartēm, 6 kultūrvēsturisko novadu kartēm, 9 republikas pilsētu kartēm, kā arī Eiropas karti un Baltijas valstu karti.

Vizuāli krāšņajā atlantā ir informācija par valsts un nacionālajiem simboliem, Baltijas jūras piekrasti, mežiem, plāvam, purviem, dabas aizsardzības objektiem un Latvijas lielāko upi Daugavu.

Atlantā ir atrodami arī dažādi interesanti fakti par Latvijas dabu, iedzīvotājiem, kultūrvēstu-

riskajiem novadiem, pilsētām un skaisti attēli, kas rosinās mazos lasītājus izzināt un apceļot savu dzimto zemi. ■

Apgāda „Zvaigzne ABC” izdevumi 2018. gada JANVĀRĪ

- ◆ E. Krastiņa u. c. **Raibā pasaule. Matemātika. Mājturība un tehnoloģijas.** Burt-nīca, 2
- ◆ **Sniegbaltīte.** Pužļu grāmata
- ◆ **Bembijš.** Pužļu grāmata
- ◆ **Sarkangalvīte.** Pužļu grāmata
- ◆ **Pelnrušķīte.** Pužļu grāmata
- ◆ **Laukos.** Pužļu grāmata
- ◆ **Dzīvnieku mazuļi.** Pužļu grāmata
- ◆ **Atmiņu albums**
- ◆ **Draudzīgie delfīni.** Sērija „Brīnumprinceses”
- ◆ **Burvju rota.** Sērija „Brīnumprinceses”
- ◆ S. Pastiss. **Timijs Negals. Kāda tikšanās!**
- ◆ K. Olsons. **Zombiju drudzis**
- ◆ Dž. Grišams. **Teodors Būns. Bēglis**
- ◆ L. Mūrniece. **Gandrīz dienasgrāmata**
- ◆ D. Džefērisa. **Tējas plantatora sieva.** Romāns
- ◆ Š. Linka. **Izvēle.** Romāns
- ◆ A. Azimovs. **Fonds.** Zinātniskā fantastika
- ◆ Ž. P. Didjēlorāns. **Lasītājs vilcienā 6.27.** Romāns
- ◆ A. L. Bondū. **Padejosim?** Romāns
- ◆ G. D. Robertss. **Kalna ēna.** Romāns („Šantarāma” turpinājums)
- ◆ A. Pāncs, G. Pāncs. **Sarunas par mīlestību**
- ◆ Dž. Hola. **Astroloģijas bībele.** Vispusīgs ceļvedis pa zodiaku
- ◆ Dž. Hola. **Kristālu bībele.** Ceļvedis vairāk nekā 200 kristālu pasaulē

LATVIJAS GRĀMATU SVĒTKI 2018 KĪPSALAS IZSTĀŽU CENTRĀ

uz **LIELĀS SKATUVES**
sestdien, 24. februārī

12.00-13.00 Diskusija par erotisko romānu popularitāti Latvijā.

Piedalās rakstniece **KARĪNA RAČKO**,
grāmatžurnāla *Imperfekt* galvenā redaktore **INGA GORBUNOVA** un
komunikācijas pasniedzējs ar psiholoģijas skolotāja diplomu **VALDIS MELDERIS**.

14.00-15.00
rakstnieka **VALDA RŪMNIKA**
autobiogrāfiskā darba
„Starp Mežaparku un Murjāņiem”
atvēršanas svētki

15.00-16.00
rakstnieka **AIVARA KĻAVJA**
jauniešu romāna
„Melnais akmens”
atvēršanas svētki

bērniem **JAUTRAJĀ LASĪTAVĀ**
sestdien, 24. februārī

12.15-13.15

radošās darbnīcas kopā ar jaunajām māksliniecēm
VERONIKU VELDZI, AGNESI AIZPURIETI un RENĀTI LOGINU.

Aizraujošās spēlēs un radošās aktivitātēs iepazīsimies
ar **Tiranozauru**, kam grūti sokas, jo viņam ir tik īsas rokas,
ar **Trako Lapsu**, kas nemaz nav traka,
ar **Tiģerēnu**, kurš atklāja, kas ir par maz, par daudz un kas - tieši laikā.

PIKC "Liepājas Valsts tehnikums" piedāvā apgūt šādas akreditētas mācību programmas:

Pēc 9. klases

- Tērpu stila speciālists (4 gadi)
- Reklāmas pakalpojumu komercdarbinieks (4 gadi)
- Komercdarbinieks (4 gadi)
- Grāmatvedis (4 gadi)
- Finanšu darbinieks (4 gadi)
- Viesmīlības pakalpojumu speciālists (4 gadi)
- Ēdināšanas pakalpojumu speciālists (4 gadi)
- Pavārs (3 gadi)
- Konditors (3 gadi)
- Galdnieks (3 gadi)
- Atslēdznieks (4 gadi)
- Inženierkomunikāciju montētājs (3 gadi)
- Datorizētas ciparu vadības (CNC) metālapstrādes darbgaldu iestatītājs (4 gadi)
- Mehatronisku sistēmu tehniķis (4 gadi)
- Metinātājs (3 gadi)
- Automehāniķis (4 gadi)
- Autoelektriķis (4 gadi)
- Elektrotehniķis (4 gadi)
- Programmēšanas tehniķis (4 gadi)
- Datorsistēmu tehniķis (4 gadi)

Sagatavošanā programma

- Frizieris (3 gadi)

Pēc 12. klases

- Apģērbu konstruēšanas un modelēšanas speciālists (1,5 gadi)

Sagatavošanā programma

- Loģistikas speciālists (1,5 gadi)

Informatīvā diena 22. martā!

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS

LIEPĀJAS VALSTS TEHNIKUMS

2018./2019. m. g. Smiltenes tehnikums uzņems izglītojamos valsts budžeta finansētās izglītības kvalifikācijās:

ar pamatzglītību (mācību ilgums – 4 gadi):

- veterinārārsta asistents,
- automehāniķis,
- celtniecības un ceļu būves mašīnu mehāniķis,
- ceļu būvtehniķis,
- hidrobūvju būvtehniķis (meliorators),
- ēdināšanas pakalpojumu speciālists,
- viesnīcu pakalpojumu speciālists,
- lopkopības tehniķis;

ar vidējo izglītību (mācību ilgums – 1,5 gadi):

- celtniecības un ceļu būves mašīnu mehāniķis,
- lopkopības tehniķis, veterinārārsta asistents.

„Kalnamuiža 10”, Smiltenes pagasts,
Smiltenes novads, LV-4729, tālr. 64707657, 64707654

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS
SMILTENES TEHNIKUMS

INFORMĀCIJAS DIENA

(Alsviķos un Smiltēnē) –
2018. gada 20. aprīlī plkst. 11.00
Plašāka informācija:
www.smiltenestehnikums.lv

Alsviķu teritoriālā struktūrvienība

Alsviķi, Alsviķu pagasts, Alūksnes novads, LV-43333, tālr. 64307132, 26158008

2018./2019. m. g. uzņems izglītojamos ar un bez invaliditātes darbspējīgā vecumā šādās kvalifikācijās:

ar pamatzglītību (mācību ilgums – 3 gadi):

- teksta redaktora operators,
- apavu labotājs,
- pavāra palīgs (mācību ilgums – 2 gadi);

profesionālās pamatzglītības programma (korekcijas grupa pēc 7. klases, no 15 gadu vecuma, mācību ilgums – 3 gadi)
ar izglītības kvalifikāciju

- būvstrādnieks.

Profesionālās izglītības kompetences centrs

DAUGAVPILS BŪVNIECĪBAS TEHNIKUMS

PIEDĀVĀJAM APGŪT PIEPRASĪTU UN KONKURĒTSPĒJĪGU PROFESIJU!

DAUGAVPILS, JĀTNIKU IELA 87

PĒC 9. KLASES

**Mācību ilgums — 4 gadi,
tiek iegūta vidējā izglītība un kvalifikācija:**

- Apdares darbu tehniķis
- Sausās būves tehniķis
- Ceļu būvtehniķis
- Autodiagnostiķis
- Inženierkomunikāciju tehniķis
- Arhitektūras tehniķis
- Interjera noformētājs

Mācību ilgums — 1 gads, tiek iegūta arodizglītība:

- Lokmetinātājs metināšanā ar mehānizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)
- Sausās būves montētājs (ESF)*
- Apdares darbu strādnieks (ESF)*
- Galdnieks (ESF)*
- Inženierkomunikāciju montētājs (ESF)*
- Gāzmetinātājs (OAW) (ESF)*

PĒC 12. KLASES

**Mācību ilgums — 2 gadi,
tiek iegūta profesionālā vidējā izglītība:**

- Interjera noformētājs

**Mācību ilgums — 1,5 gadi,
tiek iegūta profesionālā vidējā izglītība:**

- Apdares darbu tehniķis
- Sausās būves tehniķis
- Ceļu būvtehniķis
- Inženierkomunikāciju tehniķis
- Arhitektūras tehniķis
- Autodiagnostiķis (ESF)*

MĀCĪBU LAIKĀ AUDZĒKŅIEM IR IESPĒJAS:

- Mācīties modernizētā mācību vidē.
- Saņemt valsts vai ESF stipendiju (līdz 150 EUR mēnesī).
- Dzīvot labiekārtotā dienesta viesnīcā (divvietīgā numuriņā).
- Nodarboties sporta sekcijās, piedalīties mākslinieciskajā pašdarbībā un pašpārvaldē.
- Izmantot ēdnīcas pakalpojumus un medicīnas kabinetu.

DAGDA, BRĪVĪBAS IELA 3

PĒC 9. KLASES

**Mācību ilgums — 4 gadi,
tiek iegūta vidējā izglītība un kvalifikācija:**

- Apdares darbu tehniķis
- Automehāniķis
- Ēdināšanas pakalpojumu speciālists

Mācību ilgums — 1 gads, tiek iegūta arodizglītība:

- Krāšņu podnieks
- Lokmetinātājs metināšanā ar mehānizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG) (ESF)*
- Konditors (ESF)*

PĒC 12. KLASES

**Mācību ilgums — 2 gadi,
tiek iegūta profesionālā vidējā izglītība:**

- Interjera noformētājs

LUDZA, 1. MAIJA IELA 16

PĒC 9. KLASES

Mācību ilgums — 1 gads, tiek iegūta arodizglītība:

- Sausās būves montētājs
- Inženierkomunikāciju montētājs (ESF)*

* izglītības iespējas Eiropas Sociālā fonda finansētajās programmās

ATVĒRTO DURVJU DIENAS 2018. GADA 5., 6. APRĪLĪ

DOKUMENTUS PIENĒM NO 2018. GADA 11. JŪNIJA LĪDZ 17. AUGUSTAM

Tālr.: 28818932, 26698899 • e-pasts: dbt@dbt.lv • www.dbt.lv